

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИ

2014 сыл
Алтынньы
25 күнэ
Субуота
№ 144-145 (10201)

12+

1935 сыл алтынньы 5
күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастыг хаһыата»

Сокуону тутуһуу – барыбыт эбээһинэспит

БАРЫ КӨМӨЛӨӨН ЫЛСЫСТАХПЫТЫНА

Соторутааҕыта, алтынньы 17 күнүгэр, улуус дьаһалтата «Нам улууһун сирингэр-уотугар обществу куттала суох буолуутун хаачыылыга уонна бэрээдэги бөһөгөтүүгэ туһаайыллан ытыллар үлэлэр тустарынан» дьин боппуруоһу тула киэн кэпсэтиги буолла. Мунһаҕы «Нам улууһа» МТ баһылыга А.П. Атласов салайан ыытта.

Көрүлгөр боппуруос сунньунэн иһитиннэрииллэри РФ ИДьУО Намнааҕы отделын общественной бэрээдэги көрүүгэ начальнига М.М. Кокорев, Намнааҕы ГАИ начальнига Н.А. Петров, саастара ситэ иликтэр дьыалаларыгар комиссия эһиэттиир секретара А.П. Кутукова, баһылык улуус сэбиэтигэр бэрэстэбиитэлэ уонна СР общественной палататын чилиэнэ С.И. Тоскин, улуус баһылыгынан экономика уонна үп боппуруостарыгар солбуйааччы Л.И. Шарапова онордулар.

Иһитиннэриилэргэ иһиттэххэ, 2014 сыл 9 ыйын түмүгүнэн буруйу оноруу ааспыт сыллааҕар 48,8%-нан улааппыт. Былырын 129 эбит буоллаҕына, быйыл 192-гэ тийибит. Ол иһигэр: ыарахан уонна аһары ыарахан буруйу оноруу 57,7%-нан улааппыт (2013 с. – 26, быйыл – 41). ыараханы аннынан буруйу оноруу былырын 59 эбит буоллаҕына, быйыл 72-гэ тийибит.

Буруйу оноруулар арыыны (буруйдаахтары булуу) былырын 44 буоллаҕына, быйыл 79 буолбут. Дьон малын-салын, тэрилин уоруу, алдыагы-кээһэти 115 түбэлтэтэ быйыл таһаарыллыбыт (былырын – 74). Киһи олоҕор уонна доруобуйатыгар кутталы үскэтиллээх, өлөрүүлээх-өһөрүүлээх дьайыы 20-тэн 36-ға тийибит. Киһини кырбааһын 4 түгэнэ, киһини соруйан эчэти 5 түгэнэ 100% арыллыбыт. Былырын 1 киһини өлөрүү таһаарыллыбыт буоллаҕына, быйыл манньк түбэлтэ тахсыбатах. Урут буруйу онорбуттар хаттаан буруйу оноруулар 30,2%-нан улааппыт (былырын – 53, быйыл – 69).

Арыгы иһэн баран буруйу оноруу 62-тэн 81-гэ диэри улааппыт (130,6%), о.и. ыарахан буруйу оноруу 122,7% (22-тэн 27-гэ диэри). Общественнай сирдэргэ сылдьан буруйу оноруу 34-тэн 50-га диэри эбиллибит (147%), о.и. уулуссага 16-тан 24-кэ диэри (150%).

Саастарын ситэ илик оҕолорунан 9 буруйу оноруллубут (былырын – 10). Саастарын ситэ иликтэр дьыалаларын комиссиятыгар 11 оҕо учуокка турар эбит. Ол иһигэр Нам сэл. – 6, Хатын-Арыыга – 3, Модукка – 1, Үөдэйгэ – 1. Оҕо буруйу оноруута сунньунэн сөптөөх көрүү-исти сиһигэр, сорох төрөһүттэр арыгыга умһанан, экирэтэ сылдьан иһэр, дьыба-уокка иирсэр буолан, сир-майгы быһыытынан сатарыйан түктэри быһыны көрдөрүлүрттэн, оҕону иитэр эбээһинэстэрин умналарыттан тахсар эбит. Ону улууспут үрдүнэн 190 оҕолоох социальнай өттүнэн кутталлаах балаһыаньылаах 74 ыал баара көрдөрөр. Ааспыт 9 ыйга комиссияҕа 68 дьыала кирибиттэн 43-һэ көрүлүбүт.

Отчуоттуур кэмгэ улуустааҕы полиция үлэһиттэринэн «Жилой сектор», «Надзор», «Подросток», «Охотник», «Незакон» дьин оперативнай-профилактической операциялар ытыллыбыттар.

Суолга саахал тахсыта аччаабат. Арыгы иһэн баран транспорты ыта сылдыбы, суол быраабылатын кэһии түбэлтэлэрэ өрүү тахса тураллар.

Онон баар балаһыаньаны көннөрүгө, общественной бэрээдэги араһаччылырга, тустаах органнары сөргө, улуус олохтоохторо бары биер киһи курдук турунуохпутун, ылсыахпытын наада дьин мунһах кыттылаахтара биер санааҕа кэллилэр.

И. ИВАНОВ

Айылҕа – алаһа дьыбиг

«Былырын сэттиннигэ хайдах этэй?» дьин ыйытааччы элбэтинэн, эмиэ эрдийэстээн көрүөм. Элбэх киһи сыллата сурунан иһэллэрин истэбит. Холобур, Р.Р. Леонтьев, Г.М. Софронов бэлиэтэһэллэр. Былырын алтынньы 30-31 күннэригэр сарсыарда -9°, -25° тымныйан, түүннэри тыал, буурҕа этэ. Хаар чараас этэ.

ТЫМНЫЫ ТҮСТЭ – ИЧИГЭСТИК ТАНЫН

Онтон сэттинни маннайгы күнүгэр -7° тымныы, түүнү быһа буурҕа этэ. Сэттинни 5 күнүгэр диэри буурҕа, күөстээх тыал буолан, хаар харса суох түһэн, 24-26 см халыһаабыта. Онтон дьэ халлаан тыһа тахсан 6 чыһылаттан 12 чыһылаҕа диэри сарсыарда -34°, -40°, -38°, -30° тымныйан, маннайгы тымныылар түспүттэрэ. 13 чыһылаҕа түүн -26°, хаар халыһык түспүтэ. Онтон 14-гэр сарсыарда -37° тымныы, былыта суох этэ.

Сэттинни 15-тэн 20-гэр диэри былыттаах -28°, -25°, -36°, -35° тымныйталаан баран, сэттинни 21-гэр күнү быһа хаар түспүтэ. 21-тэн 24 чыһылаҕа диэри кыраһалыыр, -15°, -13°, -19° тымныйан, сымнаҕас күннэр турбуттара. 25-тэн 28 чыһылаҕа диэри былыта суох, ыраас күннэр. -32°, -26°, -37° этэ. Сэттинни 29-гар былыттаах, күнү быһа хаарданар, суол көстүбэт. Сарсыарда -31° этэ. 30 чыһылаҕа сарсыарда -24°, былыта суох, күнүс -27° буолбута. Сэттинни сылаас, сымнаҕас ый буолбута.

Дьэ, быйыл хайдах буолар?! Былырын күнүс курдук буоллаҕына, сымнаһыар ый буолар. Ахсынньыга былырын -50° буолбатаҕа. Ахсынньы 28-гар биер күн -47° буола сылдыбыта. Ол гынан, халлааны эрэнимэг!

Былыргылы айылҕаны түөрүйэлээтэххэ, быйыл күһүн ардаабата, сирин кыайан селимнээбэтэ. Хаар киин улуустарга кэмчилээн, хойутаан түстэ. Былыргылар кыра-кыраалаан күһүр хаары хаар дьэбэттэр. Отгорун-мастарын оҕустаах сыраһанан көлүнэн тиэтин састорон аҕалар буолан «сыраҕа хаара» түстэ дьин үөрэллэрэ, кэҕэһэллэрэ.

Онтон билгилэн саас эрдэ кэллэһинэ, күһүн хойутааҕына, сайыммыт, хонуубут хонуга уһаата дьин үөрэбит. Алтынньы 26-тын түүнүгэр Саха сирин бэйэбит чаһыбытыгар төннөбүт. Биер чаас хойуутубут. Этэннэ буолун!

Константин ЕРЕМЕЕВ, Кыһыл-Сыы

Хайдах олордугут, ыаллар?

Ааспыт нэдиэлэ чэппиэригэр Үөдэй нэһилиэгэр 40-ча олохтоохтор кэлэннэр улуус дьаһалтатын бөлөҕүн кытта көрүстүлэр. Хара маннайгыттан халаан уутугар эмсэбэлээбит, дьэһии атыһаһыгы сертификаты ылбыт 43 ыаллар тула

көһөн хааллахтарына улахан кыһалда үөскүүрүн ыйда. Саҕа үлэһиттэр кэлэн олохсуйаары гыналлар, онуоха сир суох, иннэ гынан учууталларга анаан уопсай дьэһ туттааха сатанар дьэ.

Улуус баһылыга А.П. Атласов ити сертификаттары олохтоохтор тус бэйэлэрэ сыл бүтүөрү диэри туһаныахтаахтар, федеральной сокуон ирдэбилин толорботохторуна өссө улахан ноококо оҕустарыахтарын сөп

уоту үлэлэтэргэ олохтоох дьаһалта гааһы уонна уоту киллэриигэ көмөлөһүн наадатын аҕынна. Иннокентий Зырянов улууска баар баһаарынай частары республика көрүүтүгэр хаһан бэриллэхтэрин, маточнай поголовьеҕа субсидия көрүлүтүтэ хайдахын, тыа хаһаайыстыбатыгар үлэһиттер медиктэргэ туох көмө баарын сураһта, онуоһуллубут даамбалары бөһөгөтүүгэ салгыы үлэ

СЕРТИФИКАТ ЫЛБЫТ УҢААЙБАТЫН ТУТТАРЫАХТААХ



быһаарсыы саҕаланна. Үп управлениетын начальнига П.И. Аргунова баччаанга диэри үгүс дьэһэлэр көтүллүбүккэ туралларын, сорох ыаллар эмсэбэлээбит дьэһэлэрин оностон олоһоллорун, биер да уһаайба нэһилик дьаһалтатыгар туттарылла илигин санатан туран аны биер ыйынан эргиллэн бэрэбиэркэҕэ ыйыллыбыт итэҕэстэр туоратыллыахтаахтарын тоһоһолоон бэлиэтэтэ. Оскуола директора А.И. Барашков бу 43 сертификат ылбыт ыалтан 15-һэ оскуола үлэһиттэрэ буолалларын этэн туран, бу дьон

дьин сэрэттэ. Онуоха олохтоохтор оччотугар сүөһүбүтүн ханна гынабыт, төрөөбүт дойдубуттан барарбыт сатамныта суох о.д. сунҕадыһылар иһилинилэр. Маньаха Александр Павлович сертификаты ылар сағана усулуобуйатын барытын билсэн, онуоха сөбүлэһэн баран билгилэн эргийэн кэбиһэр сатамныт өссө төгүл санатта.

«Возрождение» ХЭО салайааччыта Зоя Ядреева Үөдэйгэ ыраас ууну ыларга 10 мөл. солк. туруорсан ситиспитин эттэ. Манна урут тугуллубут дьэһии-

барыахтаах дьэһ, нэһиликкэ ОДьКХ үлэһиттэрин сарбыйан баран атын нэһиликтэртэн манна дьон тоҕо кэлиэхтээҕи дьин сонньуйда. Анастасия Сысолытина Үөдэйгэ почта дьэһтэ хаһан баар буолуон сөбүн ыйыталаста.

ОДьКХ маастара А.К. Винокуров нэһиликкэ сыбаалка проблемата сыллата уустугураһын, бөх син биер тахса турарын, уматыга бэриммэтин санатан туран мань астарарга улахан гусеничнай трактор наада дьэһтэ. Улуус баһылыга мань өйөөн нэһиликтэри кэрийэ сылдьан сыбаалкалары астарар тракторы атыһаһааха сөбүгэр тоһоото. Нэһилик баһылыга С.В. Ядреев кэһкэ түгэннэргэ дьонун-сэргэтин этиилэрин өйөөн даамбаны бөһөгөтүү үлэтэ салданарыгар, сертификаты ылбыттар нэһиликтэн көһөн барбаттары туһугар, ыраас уу хайаан да наадатын, соторутааҕыта дизентерия тура сылдыбытын ахтан туран, улуус дьаһалтата сыллааҕы отчуоттарынан мугурдаммакка, быһык кэмнэргэ нэһиликтэри кэрийэн манньк көрсүһүүлэри ытара сөптөөвүн уонна наадалаһын бэлиэтэтэ.

В. КАСЬЯНОВ

Предпринимательство эйгэтигэр

Саха республикатааҕы «Урбаан өйөбүлүн киинэ» ГКУ бырайыактарын хамсатыы Агентствотын көбүлээһининэн ытыллыбыт «Бизнес-Экспо 2014» салаалар икки ардыларынааҕы быыстапка иһинэн республика биллэр-көстөр крестьянскэй фермерскэй хаһаайыстыбалар, кооперативтар, ас-үөл уонна онорон таһаарар тэрилтэлэр кыттылаах сибээс олохтоохун буолан ааста.

Дьокуускай куорат, Томпо, Мэнгэ-Хангалас, Амма улуустарын улахан, дьобус тэрилтэлэрин, ТХПК бырайыактарын презентациялааһын буолла. Ас-үөл уонна промьшленнай салаа хас бириди представитель быыстапка элбэх ахсааннаах кытааччытын уонна ыалдытын иһигэр үлэтин көрдөрдө. Ону таһынан, аһы-үөлү онорор тэрилтэлэр быыстапка ыалдыттарыгар бордодууксуйаларын борубалаттылар (дегустация). Онно «Надежда» сыах кондитерскэй оноруктары, «Айгуль», «Түмэн» ХЭО компаниялар эт астарын, «Манчаары» СПОК үүт аһын, «Чай Кучу» компания фиточайын уонна Валерий Гаевой мөгүн амсайыахха сөп этэ.

Ас-үөл уонна онорон таһаарар тэрилтэлэр представителлэрэ бэйэ онорон таһаарар бордодууксуйата ырааһын, ордугун бэлиэтээн эттилэр. Болдомто чуолаан бэйэ бордодууксуйата кытаанна бэрэбиэркэни, талан ылыны аһар үрдүк хаачыстыбалаах сырьеттан оноруларын уруулунна. Бэйэ бордодууксуйата генномодифицированной эбилигэ, араас стабилизатора,

ОГОРОН ТАҢААРЫНЫ – САҢА ТАҢЫМҢА

ароматизатора, искусственной эбилигэ суох буолар.

Контакт биржата (субээс олохтоохун), бастатан туран, деловой кэпсэтиигэ, көрсүһүү, кэпсэти ытарга, ону таһынан сибээс олохтуурга усулуобуйа тэрийиигэ, биергэ үлэлэһиигэ анаан ытыттылар. Ол иһин презентация түһүмэтин кэннэ кытааччыларга бэйэ-бэйэлэрин кытары кэпсэтэр, сибээс олохтуур, биергэ үлэлэхэр былааннарын ырытар кыах бэрилиннэ.

«Бизнес-Экспо 2014» салаалар икки ардыларынааҕы быыстапка Саха сирин 500 бастык компаниялара, тэрилтэлэрэ кыттыннылар.

Саха сирин урбаанньыттарын Форумун иһинэн, бүгүн «Кыайыы 50 сыла» спорткомплекска «Бизнес-Экспо 2014» салаалар икки ардыларынааҕы быыстапка арыллыта буолла. Быыстапка арыллытыгар РФ экономикатын министрствотын конкуренция уонна дьобус, орто урбаан субъектарын сайдытыгар департаментын директора Наталья Ларионова, СР правительствотын председателин солбуйааччыта Александр Борисов, «Ил Түмэн» государственнай мунһах председателин солбуйааччыта Виктор Губарев, СР урбаан дьыалатын уонна туризм сайдытытын министр Екатерина Кормилицина уонна СР аты-эргээн, промьшленнай палататын председатели Владимир

Членов кыттыннылар.

«Бизнес-Экспо» быыстапка сыл айы ытыллар, тэрийэччилэр этэллэринэн, кытааччылар сыл ахсын элбээн иһэллэр. Быйыл 8 хайысханан үлэлэтэ: «Тыа хаһаайыстыбата уонна ас-үөл», «Промьшленность технологиялара», «Иновация уонна модернизация», «Туризм», «Оскуола бизнэһэ», «Саха республикатын төрүт үгэстэрэ», «Социальной өгөлөр», «Упхарчы институттара». Бу хайысхаларынан республика 10 оройуонуттан уонна Дьокуускай куораттан 500-тэн тахса тэрилтэ, компания, индивидуальной урбаанньыт кыттыны ылла.

Наталья Игоревна Ларионова регионааҕы былаастар дьобус, орто урбаан сайдытыгар ытар көхтөөх үлэлэрин бэлиэтэтэ. Саха сирин правительствота бизнесменнэргэ поставщиктары буларга, оннук кыах баар буоллаҕына субсидия ыларга, ону тэнгэ аан дойдутааҕы рынокка тахсарга көмөлөһөрүн туһунан этилиннэ.

«Бизнес-Экспо 2014» салаалар икки ардыларынааҕы быыстапка балаһан ыйын 27 күнүгэр диэри үлэлиэ. Быыстапка сабыллытыгар 10 бастык кытааччыга тэрээһин түмүгүнэн мэтээллэри, дипломнары туттардылар.

Б. БУГАЕВ,
«Нам улууһа» ОП ГКУ ЦПП
МР салайааччыта

**Олохтоох бэйэни
салайыны**

Ил Түмэнгэ олохтоох салайыны уорганнарын тэрийи туһунан – нэһиликтэр баһылыктарын быбардааһын эбэтэр анааһын туһунан — итинэн нэһиликтэр дьаһалталарын боломуочуйаларын туһунан боппуруос бу дьыл алтынны 17 күнүгэр ытыллыбыт парламент истиигэр көрүлүнэ. Онно норуот депутаттара уонна истиилэр кыттылаахтара «Российской Федерация субъектарын судаарыстыбаннай былаастарын сокуону онгоруу (бэрэстэбиитэллээх) уонна ситэриилээх уорганнарын тэрийи уопсай принциптарын туһунан» федеральной сокуон 26.3 ыстатыйатыгар уонна «Российской Федерацияда олохтоох салайыны тэрийи уопсай принциптарын туһунан» федеральной сокуонга уларытылары киллэри тустарынан «2014 сыл ыам ыйын 27 күнүгэр ытыллыбыт 136 №-дээх федеральной сокуону олохто киллэри туһунан» дьүүлэстилэр.

Өрөспүүбүлүкэ парламенын бастакы вице-спикерэ Анатолий Добрянцев салайан ыппыт муньаһар Ил Түмэн депутаттара Василий Местников, Ольга Макиенко, Александр Уаров, Алексей Еремеев, Юрий Николаев, Владимир Прокопьев, Александр Корякин, Дмитрий Саввин, Юрий Баишев, Марфа Филиппова, Гульсум Бейсембаева, Александр Ноговицын, Юрий Григорьев, Иван Шамаев, Петр Аммосов, Иннокентий Васильев, улуустар уонна нэһиликтэр баһылыктара, муниципальнай оройуоннар, куораттар уокуруктарын бэрэстэбиитэллээх уорганнарын депутаттара, Саха сиригэр үлэлиир федеральной уорганнар бэрэстэбиитэллэрэ, министиэристибэлэр, биздэмиистибэлэр, улуустар дьаһалталарын эппиэттээх үлэһиттэрэ, общественность актыбыыстара уонна сонуннары киэнник тарҕатар средстволар кытыннылар. Истиилэргэ өрөспүүбүлүкэтэн уопсайа 21 улуус, Дьокуускай куорат уонна Жатай бөһүөлөгүн бэрэстэбиитэллэрэ сырыттылар.

Анатолий Добрянцев бэлиэтэбитинэн, «Российской Федерация субъектарын судаарыстыбаннай былаастарын сокуону онгоруу (бэрэстэбиитэллээх) уонна ситэриилээх уорганнарын тэрийи уопсай принциптарын туһунан» федеральной сокуон 26.3 ыстатыйатыгар уонна «Российской Федерацияда олохтоох салайыныны тэрийи уопсай принциптарын туһунан» федеральной сокуонга уларытылары киллэри тустарынан 2014 сыл ыам ыйын 27 күнүгэр ытыллыбыт 136 №-дээх федеральной сокуонунан Российской Федерация субъектарын судаарыстыбаннай былаастарыгар олохтоох салайыныны тэрийи боппуруостарын Российской Федерация субъектарын сокуоннарын сүрүнээһингэ саҥа боломуочуйалар сыһыарыллыбыттара. Ити ыйыллыбыт федеральной сокуон күһүгэр кирибит күнүттэн алта ый устатыгар, ол аата 2014 сыл сэгинни 27 күнүттэн хойутаабакка, бэрэстэбиитэллээх уорганы тэрийи ныматын уонна муниципальнай тэрилли баһылыгын быбардааһын бэрэстэбиитэллэр уонна кини сүрүн боломуочуйаларын сүрүннүүр өрөспүүбүлүкэ сокуонун ылынар эрэйиллэр», — диэтэ кини.

Итинэн сибээстээн парламентта истии кыттылаахтара «Саха Өрөспүүбүлүкэтигэр олохтоох салайыны туһунан» өрөспүүбүлүкэ сокуонугар уларытылары киллэри туһунан сокуон барылын дьүүлэстилэр. Бу барылы өрөспүүбүлүкэ парламентарийдара Василий Местников уонна Гульсум Бейсембаева көүлүн киллэрбиттэр. Барыла депутаттар Саха сиригэр олохтоох салайыныны тэрийи олохсуйбут тиһиги

оннунан хаалларарга этэллэр — муниципальнай быбардарга бары бүтүүн тэн уонна быһаччы быбардыыр быраапка олохтоох кистэлэн куоластааһынын таларга.

Сокуон барылын билиһиннэригэр Ил Түмэн олохтоох салайыныны сис кэмитиэтин бэрэссэдээтэлэ Василий Местников Саха сирэ нэһиликтэр баһылыктарын быбардыыр быраабы туруулаһан ситиспитин бэлиэтэтэ. «2014 сыл муус устарга Федерация Сэбиэтин федеративнай тутула, региональной политика, олохтоох салайыныны уонна Хоту сир дьыалаларыгар Кэмитиэтин бэрэссэдээтэлэ Степан Киричук Саха сиригэр кэлэригэр аҕалыт сокуонун барылын пакеттыттан атын ис хоһоонноох пакетти илдьэ барбыта. Биһиги олохтоох салайыны уорганнарын тэрийи ныматын регион

баһылык уопсай муньаһынан быбарданаарыгар сөбүлэһэбин», — диэтэ Александр Сергеевич.

Депутаттар сокуон барылыгар ити этиилэрин баһылыктар сорохторо өйөөтүлэр. Эдьигээн эбээн национальной оройуонун баһылыга Алексей Мандаров «кыра нэһиликтэргэ баһылыгы талыыга проблемалар баалларын, аймахтаһы, билии-көрүү, үөрэх таһыма сөп түбэспэтин» бэлиэтэтэ. Өймөкөөн улууһун баһылыга Михаил Захаров Эдьигээн улууһун баһылыгын этиитигэр сөбүлэһэн туран, сорох нэһиликтэргэ дьон көүлэһинэ, кыттыгыта намьаһын ыйда. Кини: «Депутаттары нэһилиэннэ талар, ол кэннэ депутаттар бэйэлэрин састааптарын иһиттэн баһылыгы талаллар», — диэн сокуон барылыгар депутаттар көүлэһиннэрин өйөөтө.

Истии кыттылаахтара сал-



БЫЫБАРДЫАХХА ЭБЭТЭР АНЬААХХА?

бэйэтэ быһаарар бырааптаах буоларын туруулаһан ситиспит. Российской Федерация хас биридди субъекта бэйэтэ быһаарыахтаах — баһылыгы кистэлэн куоластааһынын быбардыыры эбэтэр ол быраабы кинилэр талыт депутаттарыгар биэрэн быһаартарары», — диэн бэлиэтээн туран, кини бу курдук салгы эбэн эттэ: — РФ сокуона субъекти дьүүлэһэн бара, быһаарыах тустаахпыт. Ханьык быһаарыны ылынабыт да — оннук сокуон ытыллыаҕа».

Парламентта истиигэ салгы Анатолий Добрянцев, Владимир Прокопьев, Дмитрий Саввин, Василий Местников ити көрүллүбүт барылга киллэрбит этиилэрэ ырытылына. Парламентарийдар 100-тэн элбэҕэ суох быбардааччылаах нэһиликтэргэ баһылыгы гражданны уопсай муньаһарынан (сход) талар нуорманы эбии суруйарга этэллэр. Оттон 1 тыһыынчаттан элбэҕэ суох нэһилиэннэлээх муниципальнай тэриллигэ баһылык олохтоох салайыныны бэрэстэбиитэллээх уорганнарын талылын сөп. Атыннык эттэххэ, депутаттар бэйэлэрин истэригэр талыахтаахтар, өскөтүн муниципальнай тэрилли Устаабыгар атын туюх да көрүллүбэтэх буоллабына.

Ил Түмэн Хонтуруоллур кэмитиэтин бэрэссэдээтэлэ Александр Уаров ити этиини дьүүлэһэригэр «бүгүн дьылҕаны быһаарар быһаарыны ылынан эрэбит» диэн туран, боломуочуйалары үбүн кытта биригэ биэрэр наадатын ыйда. «Былааһы норуот сүктэрэр, быһаччы уонна кистэлэн куоластааһынын кини талыахтаах. Мин норуот депутаттарын этиилэрин сорох өттүгэр сөбүлэһэбин. Аҕыйах быбардааччылаах (100-тэн 500 киһилээх) тыа сэлээннэлэригэр сис ыаллар дайыылара, аймахтаһы баар. Онно парламентарийдар этиилэрэ итинник көстүүлэри суох онорууга көмөлөөх буолуо. 100-чэкэ быбардааччылаах нэһиликтэргэ

лэр. «2015 сыл устатыгар итинэн көһүүгэ быһык кэми анааһын 136 №-дээх федеральной сокуону олохто киллэринэн сибээстэн, үөскүүр быраап, үп-харчы уонна тэрээһин боппуруостарын толору кээмэйинэн сүрүннүүр кыагы биэриэ. Ити кэм устатыгар тыа нэһиликтэрин баһылыктарын, араас таһымнаах депутаттар санааларын уонна көрүүлэрин, тугу муниципальнай оройуон толоруутугар биэрэри үөрэтэр кыаллыаҕа», — диэн өрөспүүбүлүкэ Баһылыгын уонна бырабытылыстыбатын дьаһалтатын олохтоох салайыныны боппуруоһугар департаментын салайааччытын эбээһинэһин толорооччу Василий Сапсай туһааннаах информацияны иһитиннэригэр бэлиэтэтэ.

Салгы дакылааччытартан Александр Уаров, Владимир Прокопьев, Алексей Еремеев, Иван Шамаев, Юрий Григорьев, Марфа Филиппова, Сунтаар улууһун депутаттарын оройуоннаағы Сэбиэтин бэрэссэдээтэлэ Анатолий Григорьев, Саха Өрөспүүбүлүкэтин муниципальнай тэриллиилэрин Сэбиэтин — муниципальнай тэриллиилэр икки ардыларыгар биригэ үлэлээһин ассоциациятын толорооччу директора Дмитрий Горохов, өрөспүүбүлүкэ Ааһар-суоттуур палататын аудитора Владимир Птицын сүрүннээн тыа нэһиликтэрин уонна муниципальнай оройуоннар боломуочуйаларын туһунан араас өттүттэн чуолкайдьыр ыйытыларыгар хоруйдары ытыллар.

Тыл этээччилэр үгүстэрэ



гы «Саха Өрөспүүбүлүкэтин тыатын сэлээннэлэригэр олохтоох суолталаах боппуруостары сыһыары туһунан» өрөспүүбүлүкэ сокуонун бырайыагын дьүүлэстилэр. Барыл тыа сэлээннэлэригэр «Российской Федерацияда олохтоох салайыныны тэрийи уопсай принциптарын туһунан» 131 №-дээх федеральной сокуон 14 ыстатыйанын көрүллэр олохтоох суолталаах боппуруостары 2015 сыл тохсуньу 1 күнүттэн ахсынны 31 күнүгэр диэри сыһарар. Онно, чуолаан, РФ сокуоннарын олохтооммут нэһиликтэр боломуочуйаларын чэрчитинэн нэһиликтэр истэригэр нэһилиэннэни электричествонаан, сылааһынан, гааһынан, уунаан, уу ситимнэринэн, оттугунаан-уматыгынан хааччылыны тэрийи; нэһилиэннэ кыаммат аранатын олоһор дьинэн хааччылы, тутууну ытыгы уонна олоһор дьинэ муниципальнай фондатын көрүү-харайы, олоһор дьинэ тутуу усулуобуйатын, олоһор дьинэлэргэ муниципальнай хонтуруолу тэрийи, олоһор дьинэ сыһыаннаах сокуоннарга сөп түбэһэр олохтоох салайыныны онтон да атын боломуочуйалар; нэһилиэннэҕэ транспорт өнөтүн онорууга усулуобуйаны уонна нэһиликэ иһигэр транспорт сырытын тэрийи онтон да атын боломуочуйалар кириэрл-

— Сунтаар улууһунтун муниципальнай сулуоспа ветерана Иннокентий Герасимов, Муоматтан Муома национальной нэһилиэтин баһылыга Александр Андреев, Намтан Хатын-Ары нэһилиэтин баһылыга Юрий Слепцов, Уус-Алдан улууһун депутаттарын Сэбиэтин бэрэссэдээтэлэ Иван Колодезников уонна да атыттар — өрөспүүбүлүкэ сокуоннарын барылларын дьүүлэһиигэ нэһиликтэр баһылыктарын быһаччы куоластаан быбардыыр ордугун бэлиэтэтиилэр уонна өрөспүүбүлүкэ парламентарийдара Василий Местников уонна Гульсум Бейсембаева көүлүн киллэрбит «Саха Өрөспүүбүлүкэтигэр олохтоох салайыныны туһунан» өрөспүүбүлүкэ сокуонугар уларытылары киллэри туһунан сокуоннарын барылын өйөөтүлэр. Нэһилиэннэ бүтүүн быһыарынан талылыбыт баһылык норуокка быдан чугас диэн кинилэр этэллэр. «Нэһиликэ олохтооҕо ханнык да түгэнгэ бастаан нэһиликэ баһылыгар тиийэр: тутуу буоллун, олоһор дьинэ туруорсар буоллун эбэтэр кини көмүүгэ... Онно баһылык: «Көмөлөһөр кыаһым суох», «мин боломуочуйабар кирибэт», «испиһэнкэ туруорум» диэтэбинэ, нэһилиэннэҕэ өйдүө суоҕа, тоҕо диэтэххэ, баһылыгы норуот бэйэтэ талар», — диир

Юрий Слепцов.

Дьүүлэһиилэр боппуруоһу Ил Түмэн вице-спикерэ Ольга Макиенко бу курдук быһаарар: «Саас биһиги Федерацияны кытта дуогабардаһары ситиспитт уонна бэйэбит быһаарар быраабы ылбыппыт. Билигин бэйэбит испитигэр быһаарыныах тустаахпыт, хайдах ордугуй: барыларга быбарынан талылыны хаалларбыт дуу эбэтэр кимиэхэ эрэ атыннык быһаарыт дуу?» Итинник этэн туран, кини Забайкалькый кыраайга муниципальнай оройуоннарга барыларга быбарынан талылыны хаалларбыттарын, оттон кини куораттарыгар, Читага, баһылыгы бэрэстэбиитэллээх уорганнарын талары губернатор олохтообутун бэлиэтэтэ. Самарский уобаласка бары муниципальнай тэриллиилэргэ быбардааһын бэрэстэбиитэллээх уорганнарын барыахтаах. «Сэтинни 27 күнүгэр диэри биһиги уопсай биһир быһаарыны ылыныах тустаахпыт», — диэтэ кини.

Өрөспүүбүлүкэ народнай депутаттара Гульсум Бейсембаева, Владимир Прокопьев, Иван Шамаев, Алексей Еремеев, кини куорат Думатын бэрэссэдээтэлэ Александр Саввинов, Мэнгэ-Хаҥалас улууһун депутаттарын Сэбиэтин бэрэссэдээтэлэ Андрей Находкин уонна да атыттар истиилэргэ тус этиилэрин, санааларын этэн кытыннылар.

Түмүккэ Василий Местников уонна Гульсум Бейсембаева көүлүн киллэрбит «Саха Өрөспүүбүлүкэтигэр олохтоох салайыныны туһунан» өрөспүүбүлүкэ сокуонугар уларытылары киллэри туһунан сокуоннарын барылын өйүүр уураах ытылына.

Итини таһынан истии сүбэлэригэр «Российской Федерацияда олохтоох салайыныны тэрийи уопсай принциптарын туһунан» 2003 сыл алтынны 6 күнүнээҕи 131 №-дээх федеральной сокуон 14 ыстатыйатын 3 пуунун толорор туһугар 2015 сылы «көһүү быһык кэминэн» биллэрэргэ Саха Өрөспүүбүлүкэтин Ил Дарханын этиитин өйүүргэ уонна «Саха Өрөспүүбүлүкэтин тыатын сэлээннэлэригэр олохтоох суолталаах боппуруостары сыһыары туһунан» өрөспүүбүлүкэ сокуонун бырайыагын көрөргө быһаары ытылына.

Саха сирин судаарыстыбаннай былааһын уонна олохтоох салайыныны уорганнарын икки ардыларыгар боломуочуйалары тыһыры туһунан өрөспүүбүлүкэ сокуонун барылын 2015 сыл бастакы кварталыгар көрүүгэ бэлэмнээн киллэрэригэр уонна «Саха Өрөспүүбүлүкэтин тыатын сэлээннэлэригэр олохтоох суолталаах боппуруостары сыһыары туһунан» өрөспүүбүлүкэ сокуонун бырайыагар муниципальнай тэриллиилэр үбүнэн, сиринэн-уотунан хааччылылары, социо-культурнай, производственной уратыларын учуоттаан туран уларытылары киллэрэригэр өрөспүүбүлүкэ бырабытылыстыбатыгар сүбэлэннэ. 2014 сыл ахсынны 1 күнүгэр диэри болдоххо Саха сирин бырабытылыстыбатыгар муниципальнай оройуоннар уонна куорат уокуруктарын олохтоох салайыныны кинилэргэ бэриллиэн сөптөөх судаарыстыбаннай боломуочуйалар тиһиктигэр бэйэлэрин этиилэрин бэлэмнээн киллэрэллэригэр сүбэлэннэ. Боломуочуйалары сыһыары уонна тыһыры боппуруостарыгар уонна үөһэ этиллибит өрөспүүбүлүкэ сокуоннарын барылларыгар этиилэри бэлэмнииллэригэр муниципальнай оройуоннар уонна куорат уокуруктарын олохтоох салайыныныларыгар 2014 сыл ахсынны 1 күнүгэр диэри болдоххо Саха Өрөспүүбүлүкэтин муниципальнай тэриллиилэрин Сэбиэте — муниципальнай тэриллиилэр икки ардыларыгар биригэ үлэлээһин ассоциацията методический көмөнү онороругар сүбэлэннэ.

Ил Түмэн пресс-сууспата

Кэрэ эйгэтигэр

Хамафатта олохтоохторугар алтынны 18 күнү өтөрүнөн умнуллубат дьоро киэнэн булан ааста. Ол курдук, «Түһүлгэ» СК 40-с үлэтин сезона сааланна уонна Хамафаттан төрүттээх саха бастакы арфистката, СР народнай артыгскаата, музыка үрдүкү оскуолатын профессора, Хамафатта нэһилиэтин бочуоттаах граждана Лидия Павловна Новгородова салайааччылаах улахан концерттытылына.

**СЭДЭХ ИДЭЛЭЭХ
УҢУЛУЧУЛААХ
АРФИСТКА**

Лидия Павловна Новгородова атырдыах ыйын 2 күнүгэр 1939 с. Хамафатта төрөөбүтэ. Ажата кини 4 саастааҕар Аҕа дойду сэриитигэр баран өлбүтэ. Тулаайах аҕардаах кыысчаан дедомна олонорон 3 кылааһы бүтэрбитэ. Онтон 10 саастааҕар ураты талааннаах оҕолор кэккэлэригэр киирсэн Ленинград куоракка үрдүкү музыкальнай оскуолаҕа үөрэнэ барбыта. Маны кини 10 сыл үөрэнэн бүтэрэн баран салгыы 5 сыл үөрэнэн Ленин ордьяннаах Римскэй-Корсаков аатынан государственнай консерваторияны бүтэрбитэ. 1965 с. дойдутугар кэлэригэр Ленинградтан арфа диэн олох быллыгы, сэдэх музыкальнай инструмены илдэ кэлбитэ. Мантан ыла Саха музыкальнай драмтеатрыгар маҕнайгы профессиональнай арфистка быһыытынан үлэтэ саҕаламмыта. Лидия Павловна 30-ча музыкальнай спектаклларга: «Чурумчуку», «Русалка», «Жизель», «Ле-

бединое озеро», «Шелкунчик», «Ромео и Джульетта», «Бахчисарайский фонтан», «Тысяча и одна ночь» уо.д. операларга сүрүн партиялары арфаҕа оонньообута. 1994 с. музыка үрдүкү оскуолатыгар үлэли кэлбитэ. Кини туруорсуутунан уонна салайытынан арфа кылааһа аһыллыбыта. Онтон ыла 20 сыл устата арфа искусствотыгар үгүс Бүтүн Россиятааҕы, норуоттар ыккардыларынааҕы конкурстар кыайыылаахтарын, лауреаттары иитэн таһаарда. Күн бүгүн Лидия Павловна Дальнай Восток регионугар

соботох профессиональнай арфистканан буолар. Кини педагог-арфистар Бүтүн Россиятааҕы ассоциацияларын чилиэнэ, международнай таһымнаах жюри чилиэнэ. Россияҕа профессиональнай музыкант быһыытынан үрдүктүк сыаналанар. Соторутааҕыта Л.П. Новгородова 75 сааһын туолуутун уонна музыка үрдүкү оскуолатыгар 20 сыл айымнылаах үлэтин республикаҕа кизгик бэлиэтэбиттэ. Бу кизгэ Хамафатта кулуубугар кинини төрөөбүт-үөскээбит улууһун олохтоохторо, общественноһа үчүгэйдик чистээтирэр. Көрсүһүүгэ кыттыыны ыллылар: Нам улуунун баһылыга Атласов А.П., Хамафатта нэһилиэтин баһылыга Максимов И.Н., Намнааҕы оҕо музыкальнай оскуолатыттан Афанасьев А.С., Дьокуускайтан музыка үрдүкү оскуолатын ректора Наумов И.И. уо.д. Түмүгэр Саха сиригэр соботох уһулуччулаах арфисткатыгар аналлаах концерты Дьокуускайтан кэлэн

киргэттилэр Опера уонна балет театрын чулуу ырыаһытара Альбина Борисова, Мария Иванова, Лидия Павловна, үөрэтэр оҕолоро, бастыҥ арфисткалар, Арина Леонтьева, Наталья Соломонова, Христина Соловьева уонна виртуоз-хомусчут Владимир Дормидонтов. Ити



курдук, арфа кэрэ-дьикти, нарын-намчы, иэйиилээх дордоонун истэн улаханлык биһирээтибит. Урут истибэтэхпитин истэн, көрбөтөхпүтүн көрөн дуоһуя сыһынанан, астынан тарҕастыбыт. Дьэ, кырдык, дьоро кизгэ буолла!

**Е. ФЕОФАНОВ,
Хамафатта**

**ЛИТЕРАТУРА
СЫЛА КҮҮТЭР**

2015 сыл Россияҕа Литература сылынан биллэрилиннэ.

Дойду президентэ В. Путин «РФ Литература сылын ытар туһунан» уураахха өссө бэс ыйын 12 күнүгэр илии баттабыта. Тэрийэр хамыһыһа бу сыл сэттиннытигэр Литература сылын сүрүн тэрээниннэрин быһааран бигэргэтээри бэлэмнэнэр. Росбэчээккэ үгүс культурнай институттартан, бириддиэлэн регионнартан балтараа тыһыынча кэрингэ этии киирбит. Росбэчээт салайааччыта Михаил Сеславинский бэлиэтэбитинэн, Литература сылын тэрээнинигэр ыһырыны Россиятааҕы кинигэ соһа, суруйааччылар союзтара, библиотекалар холбоуктара быһа гыммакка ылыммыттар.

Сыл сороктарыттан сүрүннэринэн, кинигэни ааһыга үүнэр көлүөнэ интэриэһин тарды уонна литература хаачыстыбатын үрдэтии буолаллар.

2015 сыл литературнай түгэннэринэн баай буолара күүтүллэр. Ол курдук, манна биллэр суруйааччылар үбүлүйдээх тэрээниннэрэ киириэхтэрэ. Бэлиэтээн эттэххэ, эһилик Антон Чехов 155, поэт Евгений Баратынскый 215, Иосиф Бродский 75 сылларын туолаллар.

Биһиги республикабытын ыллахха, саха литературатын төрүттээчилэртэн биридэстэрэ Н.Д. Неустроев 120, Н.М. Андреев – Түгүннүүрүп 110, саха народнай суруйааччыта В.С. Соловьев – Болот Боотур 100, саха народнай поэта, драматург, ССРС суруйааччыларын соһун чилиэнэ И.М. Гоголев-Кындыл 85 сылларын туолаллар.

Л. НОГОВИЦЫНА

Алтынны 26 күнү – Суопшар күнү

**КИИИ ОЛОҔО –
КҮНДҮ БЭЛЭХ**



Олохпун сайдан массыына-лаах киһи элбээтэ. Ону кытта тэнгэ суол быраабылатын кэһии үкүүр. Сатыы сылдыааччыларга үгүс куттал үөскээтэ. Иһиттэх ахсын улахан эчэйиилээх, киһи өлүүлээх суол быһылааннара тахса тураллар.

Аан дойдутааҕы доруобуйа харыстабылын тэриилтэтэ онорбут статистиката этэринэн, хас сыл ахсын суол быһылааньттан аан дойдуга 1 мөл. 200 тыһ. киһи суорума суолланар. Маны таһынан 50 мөл. киһи эчэйэр. Оттон аан дойдуга күн ахсын 3 тыһ. киһи суол быһылааньттан өлүү 60% үрдүө диэн сабаҕалыыллар. Онон суолга куттала суох сырыы аан дойду проблемата буолла. Ол эрээри биһигиннээҕэр элбэх массыына-лаах тас дойдуларга саахал тахсара быдан аһыаҕа бэлиэтэнэр. Тоҕо диэтэр, кинилэргэ сокуоннара кытаанах. Суол быраабылатын кэһии иһин ыстарааптара үрдүк.

Холобура, саамай улахан ыстараап Финляндияҕа бэлиэтэммит – 200 тыһ. доллар. Манна ыстараап кээмэйэ быраабыланы кэһээччи сыллааҕы дохуотуттан көрүллэн быһыллар эбит. Ол иһин итинкин үгүөрү суума тахсыбыт. Оттон Японияҕа суол быраабылатын кэһиигэ саамай кытаанахтара, суолга арыгы иһэн баран айан

иһин эбит. Манна түбэспиккэ, 8700 долларга ыстарааптыыллар. Ону тэнгэ кыһыл уокка айан иһин 420 долларга ыстарааптыыллар уонна алта ыйга үлэ лаабырыгар хаайаллар. Великобританияҕа дэриэбинэ иһигэр часаска 275 км айан иһин 8000 долларга ыстарааптаабыттар. Италияҕа итирик айан иһин 6000 евро уонна икки сылга массыына ытар быраап быһыллар. Португалияҕа полицейскайдар мобильнай банкоматтаах сылдьан, суол быраабылатын кэһээччилэртэн тутта суолга ыстарааптарын хомуйаллар. Төлөөбөтөхтөр салгыы айанныыр бырааптара быһыллар эбит. Кытайга итирик туруктаах суопшар содулуттан киһи суорума суолланнаһына, буруйданааччы тыһынын быһаарга уураахтыыллар.

Манньык тас дойдуларга түргэн айан уонна арыгы иһэн баран уруулга олоруу иһин ыстарааптар кээмэйдэрэ улаханнарынэн, кытаанахтарынан аатыраллар. Быһылаанҕа сүрүн эмсэҕэлээччи киһи буоларынан, ыстарааптар бу курдук кытаанахтар диэн экспертэр бэлиэтииллэр. Биһиги дойдубутугар, манна тэнгээтэххэ, ыстарааптар кээмэйдэрэ биллэр намыһах. Ол гынан баран, хайдахтаах да улахан суумалаах ыстараап киһи олоҕун төнүннэрбэт. Онон сэрэнэн, сэрбэнэн, суол быраабылатын тутуһан айаннаан.

БЭРЭЭДЭКТЭЭХ СУОППАРДАР

«Дьахтар курдук бэрээдэктээхтик, сэрэнэн-сэрбэнэн ытар суопшар эр киһи суох иһин. Онон бары уруулу дьахтарга туттарыабын, оччоҕо саахал тахсара лаппа аһыһа этэ. Харах сымнатарга, сүрэх уоскутарга да бэрт буолуо этэ. Ама, кыраһыабай кестүүлээх массыынаны дьахтар кэрэ сэрбэрэтэ ситэрэн биэрэриттэн ордук кэрэ кестүү бу сиргэ баар үһү...», - диэн күлүү-элэк быластаах этиигэ, оруннаах санаа охсуллан ааһар. Кэрэ аҕар айылҕаттан кэрэ буолар анала тээбэр чаччы анныыра, суол үрдүгэ дакаа. Онон дьахтар айаннааһын тэҥэ, үкүгэр араас үгэ-хоһуоно уос номоҕо буолан тарҕанар. Кырдык, билигин хас биридии кэрэ аҕар эдэригэр эмнигэр тийиэ массыыналарга дьулуһар. Ол кыахтаах, биэтэр муодунай буолан кестөөрү буолбакка, балысханлык сайда турар олох ирдэбилэ эрэйэриттэн массыыналаах кыыс-дьахтар элбээтэ.

Түгэнинэн туһанан суопшар кыргыттары тургутан көрө ыйтыгылары биэрэн, санааларын иһиттим.

1. Айанныаг иннинэ булгуччу массыынаҕы көрүөҕүң дуо?
2. Суол быраабылатын кытаанахтык (строго) тутуһаҕың дуо?
3. Көлүөһэ уларытары итиэннэ быстах-остох өрөмүөнү сатыыгың дуо?
4. Суолга тохтоон көмөлөһүң дуо?

Катя, элбэх оҕолоох ийэ, Аппааны:

- Наһаа хас күн аайы да буолбатар, массыынабын сотору-сотору көрөбүн. Суол быраабылатын тутуһан айанныыбын. Бисал буоллаһына көлүөһэбин уларытабын, кыралаан көрүөһөбүн, өрөмүөннөнөбүн. Суолга билэр киним буоллаһына тохтоон көмөлөһөхпүн сөп, оттон билбэт кинибэр «Быраастыы гынын» диэн баран ааһа турабын, көмөлөһөхпүн баҕа-

рабын да куттанабын.

Оля, дьэ хаһаайката:



- Массыынабын көрөбүн, сууяабын-тарыыбын. Суол быраабылатын тутуһабын. Көлүөһэбин сатаан уларыппаппын, кэргэним онгорор, ол гынан баран техникаҕын билэбин. Суолга көмөҕө наадыйааччыларга түбэһэ иликпин, түбэстэхпинэ кыах баарынан көмөлөһүөм этэ.

Елена, ИП:



- Айанныам иннинэ булгуччу көрөбүн. Суол быраабылатын билэрбинэн тутуһабын. Көлүөһэ уларытары сатыыбын, атыны суох. Дьонго кыах баарынан көмөлөһөбүн.

Людмила, элбэх оҕолоох



ийэ:
- Айанныам иннинэ массыынабын хайаан да көрөбүн. Быраабыланы тутуһабын. Ол эрээри, ардыгар үөйбэтэх ахтыбатах, ыксаллаах түгэннэр баар буолаллар. Оннукка быраабыланы кэһии, баҕарбатабын да иһин тахсан хаалар. Кө-

лүөһэни сатаан уларыппаппын, дамкыраатын кэтэрдэргэ күүһүм тийибэт. Онон суолга олорон хааллахпына, кэргэмим ыһыраарым буолуо. Хата, мин дьолбор, биридэ да суолга моһуогура иликпин. Соҕоһуон айаннаан иһэн, суолга эр киһи көмө көрдүүр буоллаһына, туох да иһин тохтообопшун.

Мария, учуутал:

- Айанныам иннинэ көлүөһэм тыһынын көрөбүн. Быраабыланы тутуһар суопшар эбээһинэһэ, онон тутуһабын. Көлүөһэ уларытары быраабылатын билэбин. Билингитэ, таһара көмөтүнэн, оннукка түбэһэ иликпин. Ол иһин көлүөһэ уларытаран куттанабын. Атын киһи көмөтө суох сатаан уларыппатым буолуо. Суолга көмөлөһөхпүн баҕарбытым иһин, кэрэ аҕар буоларым быһыытынан - кыаһым суох.

Вероника, бухгалтер:

- Массыынабын айанныам иннинэ көрбөппүн, кэргэним көрөр. Суол быраабылатын тутуһабын. Өрөмүөнү сатаабаппын. Суолга тохтоон көмөлөһө иликпин, билингитэ көмө көрдөөн ким да тохтоо илик.

Массыыналаах кыргыттары хорсуннарын иһин сөбөмахтаһа, убаастыы көрөбүн. Миэхэ кинилэр ситтэрбэт да, таайыллыбат да таабырыннар. Тоҕо диэтэр, мин кинилэр курдук массыына ытар кыаһым суох. Куттас буолбатахпын эрээри, эппиэтинэстэн саллабын быһыылаах. Онон эр дьону кытта тэнгэ массыына бары албастарын баһылаан, уруулу муоһалаан сылдыар бары эдьийдэрбин, дьүөгэлэрбин, улууспут кэрэ аҕардарын Суопшар күнүнэн эҕэрдэлибим. Көнө суолу, күөх уоту!

Л. УВАРОВСКАЯ



Бэлиэ түгэн

Бу дьыл алтынны 11 күнүгэр Аппааныга Аан дойдутаагы атам саастаахтар күннэрин бэлиэтиир үөрүүлээх «Дьоро күнгэ истин эвэрдэ!» бырааһынныктаагы киэһэ буолан ааста. Манна Хатын-Арыы нэһилиэтин олохтоохторо үөрэ-көтө муһуннулар. Үөрүүлээх күнүнэн «Хатын-Арыы нэһилиэгэ» МТ баһылыга Слепцов Ю.И. эвэрдэ истин тылын этэн туран үөрүүлээх быһыыга-майгыга бу сыл от ыйыттан – балаһан ыйдарыгар алта уон саастарыттан үөһэ туолбут үбүлүйдээхтэргэ эвэрдэ сурктары уонна сэмэй бэлэхтэри туттартаата.



көрдөрдүлэр. Ордук ситиһиллээхтик Граф Биэрэгин уонна Кыһыл Дэриэбинэ олохтоохторо бэлэмнэнэн кэлбиттэр. Хас биирдии кыттааччы бэйэтин көстүүмүн көмүскээтэ. Салгы көмүс күһүммүт хаһааһыттан бүлүүдэ куюнуура буолла.

таагы «Оһуохай» түмсүү кэлэн биэчэри кииргэттэ, дуоһуяа илии иллиттэн тутуһан оһуохайдаан дайдылар.

Олохтоох «Чороон» сынһалаһан киинэ пенсионердари кытыннарар сахалы өс хоһооннорунан нуучча «Эриэп-



АҢАМ СААСТААХТАР КҮННЭРЭ

Биэчэр блоктарынан араһан олус интэриэһинэйдик барда. Бырааһынныктаагы биэчэри «Чороон» сынһалаһан киин методиха Нюргуяна Адамова иллээн-саһалаан ытта. Кэлбит ыалдьыттар ити чэйдээх, толору астаах остуол тула олонор, уруккуну ахтыһа, билингини сөһөргөһэ таарыйа экранга анал оһоһуллубут слайдалары, урукку кэмгэ үһүллубут видео сюжеттары көрдүлэр, сынһанналар. Иккис блок «Көмүс күһүммүт бэлэбэ» диэн ааттаах буолла. Манна, эрдэ этиллибитин курдук, айылҕа араас матырыйалыттан, оһуруот аһыттан, бэйэлэрин фантазияларынан оһорбут «Көмүс күһүммүт бэлэбэ» диэн авангарднай көстүүмнэрин

Манна биһиги ийэлэрбит, эбэлэрбит сатабыллары көрдөрдүлэр. Аппааны олохтооһо, пенсионерка Сивцева Мария Афанасьевна хортуоска пюретиттан оһорон аһалбыт олус кыраһыабай торда кэлбит ыалдьыттары сөхтөрдө. Биэчэргэ ыһгырылаах ыалдьыт Вячеслав Михайлов нарын ырыаларын ыллаата. Граф Биэрэгин оһолоро брейк-данс үһкүүнү өрө таһаарылаахтык үһкүүлээннэр ыалдьыттарытыс тыастарынан көрүстүлэр. Ытык мааны кырдыаһастарытыгар музыкальнай эвэрдэлэрин Петр Машников, Николай Винокуров, Наталья Дьячковская, «Сандаара», «Дойдуна», «Бережок» вокальнай ансамбллар бэлэхтэтилэр. Маны таһынан улус-

пэ» остуоруйаны көрдөрдүлэр. «Чороон», «Самородок», «Сайды» сынһалаһан кииннэрин үһһиттэри араас элбэх көрдөөх массабау оһоһуулары ыттылар.

Бу күн ытыктыр кырдыаһастарыт, ветераннарбыт, пенсионердар дуоһуяа сынһанан, оһоһоон, үһкүүлээн дьэилэригэр тарҕастылар. Бырааһынныкка спонсрдаабыт, көмөлөспүт олохтоох дьаһалтаҕа, Граф Биэрэгинэһи Намнааһы техникумга, «Сандаара» оһо сайдар киинигэр, Хатын-Арыытааһы амбулаторияҕа, инфекционнай балыһаҕа, «Хатынчаана» звукостудияҕа, И.Е. Винокуров аатынан историко-краеведческой музейга, И.Е. Винокуров аатынан Хатын-Арыы орто оскуолатыгар, «Сайды», «Чороон», «Самородок» сынһалаһан кииннэригэр, Хатын-Арыы нэһилиэтин спорт уонна ыччат отделыгар, «Хатынчаана» оһо сайдар киинигэр, Аппааны ветераннар уонна пенсионердар сөһиэттэрин председателигэр Лебедева Оксана Ивановнаҕа, Кривошапкина А.М., Хатын-Арыы орто оскуолатын автобуһун суоптарыгар Нератов П.Н. истин, иһирэх маһтал тыллары тиздэдилэр.

Н.Д. СИВЦЕВА, Аппааны



Бу кэники сылларга республика да, Россия да салалталарын өттүттэн оһово, ыччакка, дьэ кэргэнгэ, инбэлииттэргэ, кырдыаһастарга болһомто күһүһүрдэ. Ол курдук, онуоха аналлаах араас көмөлөр, чэпчэтиилэр, ону таһынан көрсүһүүлэр, куюнурустар, спорка күрэхтэһиилэр ытыллалларыгар үгүс киһи түмсүүтэ дьон көһүн көтөһүүгэ, били-көрүү, уопут атаһаһы кэһиригэр кырата суох көмөлөөх. Ол чэрчитинэн быйылгы саастаах дьон декадаларыгар аналлаах II республикатааһы слекка улуспут бэтэрээннэрин сөһиэтин председателэ С.Д. Кобякова ыһгырытынан 20 киһи буоламыт Дьокуускайга киирэ сырытыбыт.

Куораты булаат үлэлээх уонна көмүскэллээх буолуу киинигэр тийэһэн биэр биеэ кэһиэһиэни төлөөбөккө ас наборун ылан үөрэн да, соһуйан да ыллыбыт.

ҮӨРҮҮ ҮКТЭЛЛЭЭХ ҮТӨ КҮН

Салгы айаннаан «Тыгын Дархан» ресторанга аатырар «7-ис халлаан» дэнэр саалаларыгар таһсан хайы-үйэ тардыллан турар астаах остуолларга улустарынан наарданан оһорон эмиэ буор-босхо аһаатыбыт. Бүтээт баһыбалаан, маһтанан баран аны күө-дһаа хаартыскаҕа түстүбүт. Ол быһыгар Саха сирин аһан, Бүтүн Россияҕа тийэ суон сураһырыт, аатырбыт асчыһытын, инженер-технологы И.И. Тарбааһабы көрсөн сорох илии тутуһан, ким эрэ быстах көһсэтэн көрсөн аастыбыт.

Онтон автобуспутугар оһор биэрээт Суорун Омоллоон аатынан опера уонна балет театрыгар тийэһэн мунһааһа мустан,

Бүлүү, Сунтаар, Нам эһин диэн анал суруктардаах эрээттэргэ оһорон республика сорох салалталарын этиилэрин, дакылааттарын иһиттибит. Сэри, тыыл, үлэ бэтэрээннэрин республикатааһы тэрилтэтин председателэ В. Слепцов мунһааһы салаһан ытта. Эвэрдэ тыллары республика салалатын аатыттан СР государственной сөһиэтэ, «Кыайы» комитет председателэ Д. Глушко, правительство председатели солбуйааччы А. Власов этилэр. Сүрүн дакылааты республика үлэһэ уонна көмүскэллээх буолуу социальнай сайдыыга министрэ А. Дьячковская оһордо. Оһуоха бэтэрээннэргэ туох ханһык кө-

Улуус нэһилиэктэригэр

ДУОҺУЯА СЫННАННЫЛАР

Алтынны саһатыгар аһам саастаахтар декадалара Үөдэй нэһилиэгэр бэрт сэргэһтик буолан ааста. Нэһилиэккэ Улуу Кыайы 70 сылын өрөгөйдөөхтүк көрсөргө үгүс үлэлэр ытыллаллара быһааннар. Бу чэрчитинэн З.П. Саввин аатынан орто оскуолаҕа нэһилиэк дьаһалта, ветеран сөһиэтэ кыттылаах «Год участника войны – дань памяти великому подвигу» диэн ааттаах «Улуу Кыайы 70 сылын» көрсө старт саһаланна. Торжественнай линейкаҕа нэһилиэк баһылыга С.В. Ядреев, ветеран сөһиэтин председателэ А.С. Сысолятина, оскуола директоры А.И. Барашков, тыыл ветераны, Герой ийэ, Саха республикатын «Ийэ Албан аат» бэлиэ хаһаайката В.А. Эверстова эвэрдэ, маһтал тыллары эттилэр. Оскуола оһолоро кылаастарынан тыыл ветераннарын кытта көрүстүлэр, кылаас чаастара, библиотечнай уруктар ытылынылар. Салгы Улуу Кыайы 70 сылын көрсө «70 үтө дьыала» нэһилиэккэ ылыһыллар быһааны ырытыһа, сөһөлөһө ветеран сөһиэтэ нэһилиэк баһылытын кытта төгүрүк остуолга санаа атаастылар, аһаастык кэһсэттилэр, элбэх саһа этиилэр киирдилэр. Декада түмүгүнэн «Мин баайым – мин саһым» сынһалаһан биэчэр ытылыһа. Бу күн үбүлүйдээхтэри чиэстэтилэр,

ветераннар тыһнаах сибэһки дьөрбөтүн туттулар.

Чөл оһову тутуһар сылтан быйылгы сылтан скандинавскай хаамыһы сэгээрээччилэр бөлөх тэриллэн, билигин нэһилиэккэ дьон-сэргэ сибэһһэй салгынга доруобуйатын көрүнэр буолла. Өрөбүл күн республикаҕа скандинавскай хаамыһы биэр бастаһынан сүрүннэһит Матвей Иванович Лыткин маастаркылааһа буолан ааста. Бу күн Дьокуускай куораттан уонна нэһилиэктэн уопсайа 64 киһи кыттыһы ылла. Бары көхтөөхтүк Үөдэй кэрэ мырааныгар икки чаас устата хаамтылар, дуоһуяа сынһанналар, күөс-сэһиэ ыллылар.

Алтынны маһнайгы күнүгэр спорт федерациятын тэриһиитинэн күһүнгү кросс нэһилиэккэ тэрэһиннээхтик ытылыһа.

Многофункциональнай киин уонна субсидия тэрилтэһэ нэһилиэһнэһэ үгүс өһөлөрү оһорон барда. Ол курдук, паспорт, кыраһыһса таһыһаһы паспорт, социальнай өһөлөр, уокка, газка субсидия өһөтө онтон да атыттар.

Улуус баһылыга А.П. Атласов, улуус дьаһалтатын, тэрилтэтин специалиһтар ааспыт нэдиэлэһэ нэһилиэк олохтоохторун кытта көрүстүлэр, үгүс этиилэр, санаалар, туруорсуулар киирдилэр.

Екатерина ЭВЕРСТОВА, Үөдэй

Оһо сайыһы сынһалаһа

САЙЫҢҢЫ СЫННАЛАҢҢЫН ТУҺАЛААХТЫК АТААРДЫМ

Самаан сайын бараһсан аһа оһсон хаалла. Оһолор бары сайыһыны тухалаахтык атаардылар. Мин быйыл сайын аан бастаһыбын үлэлээтим. Ол курдук, төрдө буолан волонтердаатыбыт. Бэйэм Нам сэлэһнэһиэгэр Ржевскэй уулуссаҕа 2 этээстээх дьэһэ оһоробун. Быйыл сайын «Ленскэй нэһилиэк» МТ дьаһалтата ыам ыйыгар оһо площадкатын аһалан туруорбута, кумах куттарбыта, ол эрээри күрүөлэммэккэ үһун сайыһы быһа ынаһтар сөрүүкүр сирдэрэ буолан турбута. Сылгы, ынаһ мустаннар наһаа киириһитэ, таһырдыа таһсарга да кутталламыта.

Онтон атырдыах ыйыгар түөлбө салаһааччыта, учуталым Мария Дмитриевна Трапезникова салаһытынан төрдө буолан оһо площадкатын күрүөлэһиппит. Алексеив Рустам, Прокопьев Сережа, Жданкин Коля уонна мин буолан үлэлэһиппит. Бастаан остуолба хатырыктааһыһыттан саһалааһыһыт, хатырыга сыһан хаалбыт буолан ыарахан соһус

этэ. Онтон остуолба дьаамаһын хаһарбытыгар уопсай дьэһ олохтоохторо: Ноговицын А.С., Протопопов Н.А. көмөлөспүттэрэ. Остуолбаҕа хаптаһынары Горохов Иван Константинович биһигини көмөлөһүннэрэн саайбыта. Ити курдук, бары көмөлөөн площадкабыт күрүөтүн бүтэрһиппит. Онон мин сайыһы сынһалаһан тухалаахтык атаардым. Дьэһ таһа ырааһырытыттан, кыра оһолор оһоһуу сирдэммиттэриттэн олус үөрэһим.

Оһо площадкатын биэрбит, үлэ лааһырын тэриһит «Ленскэй нэһилиэккэ» уонна биһигини салаһан үлэлэһит учуталытыгар, түөлбө салаһааччытыгар Мария Дмитриевна Трапезникова маһтанабыт. Сайын айы манһык үлэ лааһыра үлэһирэ буоллар төрөһүр Наммыт сирэ туһсуо, кииркэйэ этэ, биһиги, оһолор да, үлэһии үөрэһиэ этибит.

Гоша АДАМОВ, Н.С. Охлопков аатынан Нам улусуһуһаһы гимназия 8 кылааһын үөрэһээччитэ

мө, өйөбүл оһоһуларын, Кыайы 70 сылын көрсөргө туох тэрэһиннэр, дьаһаллар оһоһулуохтаахтарын кэһсээтэ. «Саһа көлүөнэ ыччакка эһиги ааспыт үлэһит, олоххот өрүү холобуру буолар, билиһни олоххо эһиги туруктаах доруобуйалаах, сынһалаһан, нус-хас олохтоох буоларгыт туһугар туох кыаллары оһоруохпут, эһиэхэ көмөлөһүү биһиги ытык иэһпит» диэн туран, «дирин маһталытын тиздэһит» диэбитин доһсон ытыс тыаһынан биһиририбитин биллэрдит.

Мунһах кэһниттэн балаһча программалаах үгүс оһо кыттылаах кэһсир көрдүбүт, онтон фойеһа таһсан 20-чэ киһи оһоһуу оркестрын доһуһулуһан аатырбыт үһкүүһүт Афанасий Афанасьев көһүлэһиннэн өрдөөһү эдэр сааспытын санаан урукку үһкүүлэри үһкүүлээн тэһидит.

Дьэ, ити курдук, санаатааһы тиксэһит биэр үтүө тэрэһиннэһэ сылһан үгүспүт, аһыгы эдэр дьон курдук, куорат дииди тыһымат дьон, куоратпыт биэр кэрэ туонаттар сылһан улаханһык астына сырытыннарбытыгар улуспут бэтэрээннэрин сөһиэтин председателигэр С.Д. Кобякова маһтанан туран, тус оһовор этэһнэ буолуһун, бар дьонун маһтала, алһыһа оһовун устата аргэс буолан арыалататын диэн бу 20 киһи аатыттан баһа санааһытын тиздэһит. Өссө бу күн биһигини тэһэ сылһдыбыт Айтил диин уолбут саастаах дьону дьалкыһпакка, эдэр да буоллар, элээрдэн оһорбокко айаннанан илдэһ сылһдыбытыгар өрүү да кырдыаһастарга убаастаһылаах сыһыһы, кэлэр оһовун суола көһө, инкиһин сырдык буолуһун диин туран маһталытын тиздэһит.

З.И. ЕГОРОВА, Нам

**Спорт – дьулуур,
спорт – тулуур**

Балаҕан ыйын 30 күнүттэн алтынны 4-гэр диэри Ханалас улуунун Покровск куоратыгар бокса уолаттарга уонна кыргыттарга Саха республикатыгар бастыыр иһин күрэхтэһии ытылынна. Нам улуунуттан уопсайа 11 оҕо кытынна. Онтон I м. 46 киилэҕэ Ефимова Полина, 54 киилэҕэ Сорокоумова Агата ыллылар, иккиэн Үөдэй орто оскуолатын үөрэнээччилэрэ. III м. 40 киилэҕэ Хамаҕатта орто оскуолатын үөрэнээччигэ Черноградская Гена, 44 киилэҕэ Нам I №-дээх орто оскуолатын үөрэнээччигэ Сивцев Герасим



КҮРЭХТЭҤИИГЭ КЫТТАР ПУТЕВКА ЫЛЛЫЛАР

Республикабыт 8 күүстээхтэр истэригэр киирдилэр: Ефимова Полина (Үөдэй, 46 кг), Сорокоумова Агата (Үөдэй, 54 кг), Черноградская Гена (Хамаҕатта, 40 кг), Шараборин Вова (Нам, 41,5 кг), Сивцев Герасим (Нам, 44кг), Спиридонов Федот (Нам, 48 кг), Черноградская Валентин (Нам, 50 кг), Черноградская Вова (Хамаҕатта, 50 кг), Протопопов Федя (Хамаҕатта, 57 кг). Бу оҕолор Дьокуускай куоракка 2015 сыллааха тохсунньуга ытыллыахтаах Дальневосточнай Федеральнай уокурук күрэхтэһиитин Саха си-

рин күүстээхтэрин турнирыгар кыттар путевка ыллылар.

Күрэхтэһиигэ барыахтарын иннинэ спортсмен оҕолорбут Үөдэй орто оскуолатын базатыгар учебнай-тренировочнай сбор буолбута уонна онно күрэхтэһиигэ кытталларыгар дьарыктаммытара. Онон сибээстэн Намнааҕы оҕо спордун оскуолатын администрациятын аатыттан Үөдэй орто оскуолатын коллективыгар, чуолаан директорга Барашков А.И., интернат сэбиэдиссэйгэр Харитонов М.П., Нам улуунун баһылыгын солбуйааччытыгар Степанов Николай Николаевичка, улуус үөрэх управлениетын начальнигар Протопопов Олег Николаевичка, ИП Олесов Олег Иннокентьевичка улахан махталбытын тирдэбит.

Хамаандабыт Үөдэй орто оскуолатын базатыгар бэлэмнэнэрин саҕана устудьуоннар икки ардыларыгар аан дойду чемпиона, Үөдэйтэн



төрүттээх Василий Егоровтыын көрсүһүү буолбута. Кини кыттааччыларга бэйэтин баҕа санаатын, инникигэ эрэллээҕин тири-

эрдибитэ.

Дьокуускайга ытыллыбыт бокса аан дойду чемпионатыгар улуустааҕы үөрэх управлениета уонна улуус дьаһалтата тэрийиилэринэн боксанан дьарыктанар 20 оҕо көрөөччү быһытынан кыттыны ыллылар. Сүрүн сыалынан буолар: спортивной дьобурдарын үрдэтии, чөл олоххо кытыары. Бу күрэхтэһиигэ сылдьан оҕолор уопут ыллылар, олус астыннылар. Чемпионакка бэйэбит уолбут, Үөдэйтэн төрүттээх Василий Егоров I миэстэни ылан барыбытын үөртэ, сохутта. Кинини кытта бастаабыт Дорман Кутубеков эмиз биһиэхэ сыһыаннаах, тоҕо диэтэр сайыны быһа Үөдэйгэ спортивной лааҕырга дьарыктаммыта. Туох баар энергияларын, стартарын биһиги улууспутугар ыллахтара. Уонна ону бэйэлэрэ да утарбаттар.

В.В. КУТУКОВ, Намнааҕы ДЮСШ старшай тренер-преподавателэ

**РАСПОРЯЖЕНИЕ
21.10.2014 №2.1-4-1495**

Об обеспечении безопасности людей и сельскохозяйственных животных на водных объектах, охране их жизни и здоровья в зимний период 2014-2014 гг. на территории муниципального образования «Ленский наслег»

В соответствии с Федеральным законом от 06.10.2003 г. №131-ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации», Постановлением Правительства РС(Я) от 29.06.2007 г. №276 «Об утверждении правил охраны жизни людей на водных объектах на территории РС(Я) и осуществления мероприятий по обеспечению безопасности людей на водных объектах, охране их жизни и здоровья в зимний период на территории муниципального образования

«Ленский наслег», распоряжаюсь:

1. Руководителям муниципальных учреждений муниципального образования «Ленский наслег» назначить ответственных лиц за безопасность людей на водных объектах и предоставить информацию в муниципальное образование «Ленский наслег».
2. МАУ «Лидер», МБУ «ЦД им. А.Ф. Шестакова»:
 - 2.1. Проводить культурно-массовые и спортивные мероприятия на водоемах с назначением ответственных лиц, организовывать места массового отдыха людей в зимний период на водных объектах с получением согласования уполномоченного специалиста МО «Намский улус» и проведения инструктажа о безопасности жизни людей на водных объектах в зимний период.
 3. Руководителям предприятий, учрежде-

ний, организаций независимо от форм собственности в местах заготовки льда выставлять соответствующие предупреждающие и запрещающие знаки, руководствоваться настоящим распоряжением.

4. Собственникам домашних животных обеспечить безопасность животных на водных объектах в период ледостава, не допускать выхода животных на лед.
5. Опубликовать данное распоряжение в средствах массовой информации и на стенде официальной информации.
6. Распоряжение вступает в силу со дня принятия.
7. Контроль исполнения данного распоряжения возложить на заместителя главы по строительству и ЖКХ Федорову П.Л.

И.о. главы П.Л. Федоров

**От 22 октября 2014 года
ИЗВЕЩЕНИЕ**

В соответствии п. 3 ст. 30.1 Земельного кодекса Российской Федерации, сообщаем о приеме заявлений о предоставлении в аренду следующих земельных участков, по адресу:

- * Хамагаттинский наслег, с. Крест-Кытыл, ул. 40 лет Победы, 54, корп. 1, площадью 2400,00 кв.м, под ЛПХ (приусадебный участок)
- * Хамагаттинский наслег, с. Крест-Кытыл, ул. В.П. Жирковой, 11, корп. 1, площадью 1996,00 кв.м, под индивидуальное жилищное строительство;
- * Бетонский наслег, с. Бютяй-Юрда, ул. им. Г. Христофорова, 33 площадью 1200,00 кв.м, под индивидуальное жилищное строительство.

В соответствии со ст. 10 Федерального закона от 24.07.2002 г. №101-ФЗ «Об обороте земель сельскохозяйственного назначения», сообщаем о приеме заявлений о предоставлении в аренду следующего земельного участка, по адресу: * Никольский наслег, ур. Хол-

лубут площадью 180000,00 кв.м, под сенокосение.

В соответствии с Земельным кодексом Российской Федерации от 25.10.2001 г. №136-ФЗ, сообщаем о предоставлении в аренду следующих земельных участков, по адресу:

- * Хатын-Арынский наслег, с. Аппаны, ул. И. Решетникова, 5/1 площадью 2500,00 кв.м, для размещения производственных зданий;
- * Ленский наслег, с. Намцы, ул. С. Платонова, 1А площадью 1034,00 кв.м, для размещения объектов торговли.

За справками обращаться в администрацию соответствующих наслегов.

Директор Колодезников Р.К.

«ТУЙМААДА» хаһыакка сурутун

«ТУЙМААДА» общественной политической хаһыакка 2015 сыл бастагы анарыгар сурутуу бара турар. Сурутуу сүрүн бириһэ – 150 тыһыынча солкуобай! Ааспыт сылларга Ньурба, Үөһэ Бүлүү, Амма олохтоохторо супер-бириһи сүүйэн, үөрбүттэрэ-көпшүттэрэ. Республика араас улуустарыттан атын сыаналаах бириһтэри эмиэ сүүйүттэрэ: улахан ЖК-телевизоры, холодильники, аныгы суотабай телефону о.д. Алта ыйга толору суруттарбыттар эрэ бириһтээх сурутууга кытталлар.

«ТУЙМААДА» хаһыакка общество, политика, экономика туһунан кырдыктаах суруйуулар, ону эргэ «Олох көстүүлэрэ», «Дьылҕа хаан», «Эйгэ», «Баай байанай», «Иччи», «Таптал таабырына», «Араас» о.д. бэрт сэргэх балаһалар бэчээттэнэлэр.

Сурутуу сыаната 6 ыйга манньк: Дьокуускайга уонна киин улуустарга – 1102 солк. 92 харчы, Бүлүү бөлөх улуустарыгар – 1332 солк. 12 харчы, хотугу улуустарга – 1448 солк. 04 харчы.

Көхтөөхтүк сурутун, бириһтэ сүүйүн! «Туймааданы» сурутуон – ологу атын хараххаан көрүөн.

«ТУЙМААДА» редакцията

ССУДО-СБЕРЕГАТЕЛЬНЫЙ СОЮЗ

ЗАЙМЫ

Объявляет акцию "Лови момент"*

с. Намцы ул. С. Платонова 5/1 (маг. «Туйаара», 2 этаж)

43-0-89

8-924-760-1445

www.sss.ykt.ru

*С 20 октября по 28 ноября

на ремонт

на подарки

на покупки

на обучение

на поездки

Только для членов СКПК "ССУДО-СБЕРЕГАТЕЛЬНЫЙ СОЮЗ". Реклам.

Реклама

Только для членов СКПК.

АЛЬФАКРЕДИТ

Член СРО НП "Кооперативные финансы" г.Москва

СКПК «АЛЬФАКРЕДИТ» – лидер России-2013! Золото рейтинга в РФ.

с 1 октября по 31 января объявляется акция: «УДАЧНОЕ ВЛОЖЕНИЕ»

Участниками акции становятся пайщики «АльфаКредит», заключившие договора личных сбережений на сумму от 50 000 рублей РФ по следующим программам: «Годовой», «Бархатный сезон», «Золотая копилка».

90 000
рублей

200 000
рублей

50 000
рублей

телефон: **8924-760-79-10**

Наш адрес: с. Намцы, Намский улус, ул. Чернышевского, 11, ТЦ «УЮТ», 2 этаж

Розыгрыш состоится 13 февраля 2015 г.

С подробными правилами и условиями акции можете ознакомиться на сайте www.alfakredit.ykt.ru или в наших офисах.

ATLANTIC®

WOMAN MAN

Открылся фирменный магазин нижнего белья Atlantic

ТЦ Ассоль 1 этаж



Понедельник, 27 октября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.10 Контрольная закупка 12+

Вторник, 28 октября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.15 Контрольная закупка 12+

Понедельник, 27 октября

05.00 Утро России
09.00 Кузькина мать. Итоги. БАМ-молодец! 12+

Вторник, 28 октября

05.00 Утро России
09.00 Мы родом из мультиков 12+

Среда, 29 октября

05.00 Утро России
09.00 Невидимая власть микробов 12+

Четверг, 30 октября

05.00 Утро России
09.00 Русская Ривьера 12+

18.00 Вечерние Новости
18.45 Давай поженимся! 16+

Среда, 29 октября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.10 Контрольная закупка 12+

Четверг, 30 октября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.15 Контрольная закупка 12+

Женское 16+
17.00, 02.05 Наедине со всеми 16+

Среда, 29 октября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.15 Контрольная закупка 12+

Суббота, 1 ноября

06.00, 10.00, 12.00, 15.00 Новости
06.10 Х/ф "На Дерибасовской хорошая погода, или На Брайтон-Бич опять идут дожди" 16+

10.55 Григорий Распутин. Жертвоприношение 16+

Пятница, 31 октября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.15 Контрольная закупка 12+

Воскресенье, 2 ноября

06.00, 10.00, 12.00, 15.00 Новости
06.10 Х/ф "Поклонница" 16+

РОССИЯ 2 Понедельник, 27 октября

13.00 Панорама дня. LIVE 14.20, 06.10 Т/с "Записки экспедитора тайной канцелярии" 16+

Вторник, 28 октября

13.00 Панорама дня. LIVE 14.20, 06.15 Т/с "Записки экспедитора тайной канцелярии" 16+

против Марко Антонио Рубио. Бой за титул чемпиона мира по версиям WBA, WBC и IBO 16+

Среда, 29 октября

13.00 Панорама дня. LIVE 14.20, 06.10 Т/с "Записки экспедитора тайной канцелярии" 16+

Четверг, 30 октября

13.00 Панорама дня. LIVE 14.20, 05.55 Т/с "Записки экспедитора тайной канцелярии" 16+

22.25 Танковый биатлон 16+

Пятница, 31 октября

13.00 Панорама дня. LIVE 14.20, 06.00 Т/с "Записки экспедитора тайной канцелярии" 16+

Суббота, 1 ноября

13.00 Панорама дня. LIVE 14.10 Диалог 12+

17.45 Большой спорт 12+

Пятница, 31 октября

13.00 Панорама дня. LIVE 14.20, 06.00 Т/с "Записки экспедитора тайной канцелярии" 16+

Воскресенье, 2 ноября

12.50 Панорама дня. LIVE 14.20 Моря рыбака 12+

РОССИЯ 1 Понедельник, 27 октября

05.00 Утро России
09.00 Кузькина мать. Итоги. БАМ-молодец! 12+

Вторник, 28 октября

05.00 Утро России
09.00 Мы родом из мультиков 12+

Среда, 29 октября

05.00 Утро России
09.00 Невидимая власть микробов 12+

Четверг, 30 октября

05.00 Утро России
09.00 Русская Ривьера 12+

Москва
11.50, 14.50 Вести. Дежурная часть
12.00 Т/с "Тайны следствия" 12+

Пятница, 31 октября

05.00 Утро России
08.55 Мусульмане 12+

Суббота, 1 ноября

05.05 Х/ф "Волшебная сила" 12+

Воскресенье, 2 ноября

05.15 Х/ф "Северное сияние" 12+

Понедельник, 27 октября

06:00 «Дойдум дьоно» («Хотун Булуу») ТВ 6+

Пятница, 31 октября

05.00 Утро России
08.55 Мусульмане 12+

Суббота, 1 ноября

05.05 Х/ф "Волшебная сила" 12+

Воскресенье, 2 ноября

05.15 Х/ф "Северное сияние" 12+

Понедельник, 27 октября

06:00 «Дойдум дьоно» («Хотун Булуу») ТВ 6+

Пятница, 31 октября

05.00 Утро России
08.55 Мусульмане 12+

Суббота, 1 ноября

05.05 Х/ф "Волшебная сила" 12+

Воскресенье, 2 ноября

05.15 Х/ф "Северное сияние" 12+

Понедельник, 27 октября

06:00 «Дойдум дьоно» («Хотун Булуу») ТВ 6+

Пятница, 31 октября

05.00 Утро России
08.55 Мусульмане 12+

Суббота, 1 ноября

05.05 Х/ф "Волшебная сила" 12+

Воскресенье, 2 ноября

05.15 Х/ф "Северное сияние" 12+

Понедельник, 27 октября

06:00 «Дойдум дьоно» («Хотун Булуу») ТВ 6+

Пятница, 31 октября

05.00 Утро России
08.55 Мусульмане 12+

Суббота, 1 ноября

05.05 Х/ф "Волшебная сила" 12+

Воскресенье, 2 ноября

05.15 Х/ф "Северное сияние" 12+

Понедельник, 27 октября

06:00 «Дойдум дьоно» («Хотун Булуу») ТВ 6+

Пятница, 31 октября

05.00 Утро России
08.55 Мусульмане 12+

Суббота, 1 ноября

05.05 Х/ф "Волшебная сила" 12+

Воскресенье, 2 ноября

05.15 Х/ф "Северное сияние" 12+

Понедельник, 27 октября

06:00 «Дойдум дьоно» («Хотун Булуу») ТВ 6+

Пятница, 31 октября

05.00 Утро России
08.55 Мусульмане 12+

Суббота, 1 ноября

05.05 Х/ф "Волшебная сила" 12+

Воскресенье, 2 ноября

05.15 Х/ф "Северное сияние" 12+

УҺУРЭХ ТЫПТАР

Тапталлаах кэргэммин, амарах аҕабытын, эрэллээх эһэбитин **ЗАХАРОВ ГАВРИЛ ДМИТРИЕВИЧЫ** олоһун орто омурданын туолар өрөгөйдөөх үбүлүөйгүнэн ис сүрэхпититтэн үөрэн-көтөн туран эвэрдэлибит!

Барыы ыалласпатын, эрэй эгэрдэспэтин, хомолто холбоспотун, кырдыар диэни билиммэккэ, өрүү үөрэ-көтө сүһүөвүн урдугэр сүүрэ сырыт, чиргэл тиит мастыы чэ-гизэн доруобуйалан! Күндү киһибит, өссө да устата бил-либэт уһун дьоллоох олохтон, элбэхтэн элбэх сана үүнэр күнү үөрэ-көтө көрсө тур диэн алгыбыт.

Эвэрдэни кытта кэргэниг, оҕолорун, сиэннэрин, кийииттэрин, күтүөтэрин

Күндүтүк саныыр ийэбитин, эбэбитин **КОЛМОГОРОВА МАРИЯ ПЕТРОВНАНЫ** 65 сааскын томточчу туол-бут үбүлүөйгүнэн итиитик-истинник ис сүрэхпититтэн эвэрдэлээн туран, баҕарабыт ыстаал курдук доруобу-йаны, баҕа санаан барыта туола турарыгар. Биһизхэ куруутун мындыр өйгүнэн, үлэҕэ дьулуургуна, дьоһун дьаһалгынан күүс-көмө буолабын. Чугас дьонун, оҕоло-рун, сиэннэрин үтүө сыһыаннарыгар уйдаран үөрэ-көтө сырыт, чэгиэн-чэбдик буол, дьол-соргу тосхойдун диэн алгыбыт.

Эвэрдэни кытта: оҕолорун Вера, Артем, Владик, сиэннэрин, кийиитин Туяра, күтүөтүн Рустам,

Бэйэм суруйбут хоһооммун ийэбэр аныбын **МИН ИЙЭМ**

Ийэм, Эн баар буолангың
Бу сиргэ биһи баарбыт.
Саамай дьоллоох эбиһит
Манньк күндү киһилээхит
Мин ийэм, Эн буолабын
Олох тапталын, кэрэтин
Барытын миэхэ Эн биэрдинг
Күндү киһим, ийэкээм,
Наһаа да дьоллоох эбиһин.
Билигин, дьэ, өйдөөтүм
Бэйэм ийэ буоламмын
Саамай күндү:
Эн үөрүүң, мин үөрүүм
Эн ситиһинг, мин ситиһим
Эн дьоллооххун, мин дьоллоохпун
Эн сылаас тапталың
Биһизхэ эрэ анаабытың
Саамай дьоллоох эбиһит,
Саамай күндү киһилээхпит.

Кыһың Вера

Күндү кэргэним, ийэбит, эбэбит **СЫСОЛЯТИНА АНАСТАСИЯ СЕМЕНОВНА**, Нам улууһун Ытык киһитэ, Саха республикатын Бочуоттаах ветерана, Уөдэй нэһилигин ветеран сэбиэтин председателэ

Олох туһун өйдөспүт
Олох кэрэтин биллэрбит,
Уһун санаалаабыт,
Киэн көүстэбит
Күн санаалаах күндү киһибит,
Иэримэ дьыбыт ийэхситэ,
Алаһа дьыбыт айыһыҕа

Ийэлээтэр ийэбит, эбэлээтэр эбэбит 65 сааскын ту-олбут кэрэ-бэлиэ кэмнинэн – Айыы сиригэр үктэммит алгыстаах күннүгүнэн махтанан туран, итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Эн киэн билиигин-көрүүгүн кэнчээри ыччакка диринник ингэрэн, тус холобургуна киһилии сыһыанна иитэн, сырдыгы-кэрэни тэнитэн, киһи буолар кэскиллэ-рин түстэһэн бар дьон махталларын, билиилэрин ылар-гынан киэн туттабыт, уураабат дьулуургуна барыбы-тыгар үтүө холобур буолабын.

Күндү киһибит, махтал маанытын, баҕа санаабыт бастыгын анаатахпыт буоллун! Баҕарабыт кытаанах доруобуйаны, общественной үлэҕэр ситиһиллэри, оҕо-лорун, сиэннэрин ситиһиллэринэн кынаттанан уһундук дьоллоохтук олох. Биһиги Эйигин таптыбыт!

Эвэрдэни кытта: кэргэниг, оҕолорун, күтүөтүн, кийиитин, сиэннэрин

Коллектив Намского педагогического колледжа серд-ечно поздравляет своих коллег, получивших награды за вклад в подготовку квалифицированных специалистов и многолетний плодотворный труд в системе образования, вклад в развитие народного художественного творчества Республики Саха (Якутия):

- 1. ОГОНЕРОВА НИКОЛАЯ ДМИТРИЕВИЧА** – пре-подавателя скульптуры, победителя конкурса среди лучших педагогических работников образовательных учреждений, с получением Гранта Президента РС(Я),
- 2. СУЗДАЛОВУ ИРИНУ СТЕПАНОВНУ** – заведу-ющую художественно-графическим отделением, с на-граждением нагрудным знаком «Отличник образования РС(Я)»,
- 3. КОЛЕСОВА СЕРГЕЯ НИКОЛАЕВИЧА** – препо-давателя изобразительных дисциплин, с награждением нагрудным знаком «Отличник образования РС(Я)»,
- 4. КОРЯКИНУ ЛЕНУ ИВАНОВНУ** – преподавателя изобразительных дисциплин, с награждением нагрудным знаком «Отличник образования РС(Я)»,
- 5. АВВАКУМОВУ УЛЬЯНУ АНАТОЛЬЕВНУ** – пре-подавателя русского языка, с награждением Почетной грамотой Министерства образования РС(Я),

6. ТАВАКАЛОВУ ЛАРИСУ ЕФИМОВНУ – препо-давателя декоративно-прикладного искусства, с присво-ением почетного знака «За вклад в развитие народного художественного творчества РС(Я)»,

7. КСЕНОФОНТОВА ВЛАДИСЛАВА ИВАНОВИЧА – преподавателя изобразительных дисциплин, с награж-дением Почетной грамотой главы муниципального обра-зования «Намский улус».

Желаем вам, дорогие наши коллеги, дальнейших успехов в работе, достижения намеченных целей, доброго здоровья, семейного счастья, благополучия!

Убаастыыр ветераннарбытын **СКРЯБИНА ГАЛИНА МИХАЙЛОВНАНЫ** уонна **СЫСОЛЯТИНА АНАСТАСИЯ СЕМЕНОВНАНЫ** 65 сааскытын туолбут дьоһун-мааны күннүгүнэн итиитик-истинник эвэрдэ-либит!

Баҕарабыт чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, оҕолоргут, сиэннэригит тапталларыгар бигэнэн, истин-иһирэх сыһыаннарыгар уйдаран уһун үйэлэнин. Эдэрдий эрчимит уураабатын, амарах сүрэххит сылааһа на-мыраабатын, баҕа санаабыт барыта туолуохтун.

Уөдэй «Чуораанчык» детсадын коллектива

ДАРИЯ ПЕТРОВНА ПОЛИЩИКОВАНЫ 50 сааскын туолбут кэрэ-бэлиэ, алгыстаах күннү-гүнэн ис сүрэхпититтэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Убаастыыр киһибитигэр эвэрдэ тыл кэрэтин, баҕа санаа бастыгын аныбыт! Баҕарабыт үгүс үөрүүнү, чэгиэн-чэ-бдик доруобуйаны, уһун дьоллоох олоҕу! Оҕолорун, чугас дьонун, аймахтарың тапталларыгар уйдаран үөрүү-көтүү үктэллэнэн, дьон-сэргэ ытыктабылы-нан мэлдьи арыаллана сырыт диэн алгыс тылбытын аныбыт!

Эвэрдэни кытта МБДОУ 1 №-дээх «Сарыал» д/с коллектива

Нам педагогической колледжын коллектива кол-ледж ветеранын **НАХОДКИНА АЛЕКСАНДРА АФАНАСЬЕВНАНЫ** 65 сааһын туолбут кэрэ-бэлиэ кү-нүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Александра Афанасьевна, Эйиэхэ күн сиригэр баар бары үтүнү, кэрэни эрэ баҕаран туран, Эн үлэҕэ эп-пиэтинэстээх сыһыангың, ирдэбилгин бэлиэтибит, холобур онгостобут. Тус бэйэҕэр кытаанах доруобуйа-ны, дьолу-соргуну, дьыэ кэргэттэргэр этэнгэ буолууну баҕарабыт!

Что делать с ДЕНЬГАМИ?

Где ВЗЯТЬ?



Куда ПОЛОЖИТЬ?

микрофинансовая организация

АартыкЭкспрессКредит

Выдаем ДЕНЬГИ

от **5 000** рублей
до **50 000** рублей
под **0,6% - 1,8%** в день
на срок от **1 дня** до **1 года**

Условия предоставления займа:
Займ предоставляется гражданам РФ от 18 до 65 лет.
Постоянная прописка в г. Якутск или в районах присутствия Общества.
Необходимые документы: Паспорт РФ и справка 2НДФЛ за последние 6 месяцев (Общество в праве затребовать иные документы и отказать в выдаче кредита (займа) без объяснения причин).
В расчет полной стоимости потребительского кредита (займа) включаются с учетом особенностей, установленных статьей 6 ФЗ «О ПОТРЕБИТЕЛЬСКОМ КРЕДИТЕ (ЗАЙМЕ)», следующие платежи заемщика:
1) по погашению основной суммы долга по договору потребительского кредита (займа);
2) по уплате процентов по договору потребительского кредита (займа);
3) платежи заемщика в пользу кредитора, если обязанность заемщика по таким платежам следует из условий договора потребительского кредита (займа) и (или) если выдача потребительского кредита (займа) поставлена в зависи-мость от совершения таких платежей.

Принимаем ДЕНЬГИ

от **1 500 000** рублей
под **36% - 48%** годовых
на срок от **12** до **24** месяцев

Внимание!!!

**Только этой осенью
49% годовых на срок 18 месяцев***

**Консультация ведущего специалиста
по размещению денежных средств
по телефону: 8-968-154-23-99**

Условия:
Минимальная сумма – 1 500 000 рублей;
Начисляемые проценты можно снимать ежемесячно, поквартально или в конце срока;
При досрочном снятии – проценты не начисляются.
Необходимые документы:
Паспорт РФ, ИНН.
*Акция действительна до 31.10.2014г.

с. Намцы, ул. Ильи Винокурова, 2,

Универмаг, т. 43-0-86

www.Aartyk.com

г. Якутск, ул. Петровского 19, офис 101
т. 8(4112)36-23-99
г. Покровск, ул. Бр. Ксенофонтовых, 36/1,
ТД «Союз», 3 этаж, т.8(41144)43-9-81
с. Бердигестях, ул. С. Данилова, 24Б,
Аптека «Аист», т.8(41131)42-7-29
с. Майя, ул. Манчаары, 4, ТД «Максим»,
офис 13, т.8(41143)41-7-82
с. Борогонцы, ул. Ленина, 42, т.8(41161)42-9-67
г. Нюрба, ул. Пионерская, 37, каб. 10,
«Здание Европа», т.8(41134)22-2-81

с. Амга, ул. Партизанская, 26, офис 29,
ТЦ «Олонхо», 2 этаж, т.8(41142)41-7-66
г. Олекминск, ул. 50 лет Победы, 60,
2 этаж, т.8(41138)41-9-20
г. Вилюйск, ул. Ярославского, 32,
офис 2, 2 этаж, т.8(41132)43-7-24
с. Чурапча, ул. Карла Маркса, д. 21,
ТД «У Егора», 3 этаж, т.8(41151)41-0-08
с. Сунтар, ул. Октябрьская, д.78/2,
«Сардаана», т. 8(41135)21-3-28

Общество с ограниченной ответственностью «Микрофинансовая организация АартыкЭкспрессКредит»
ОГРН 1051402231451 ИНН 1435164158 Реестр МФО 2120814001726

® В селе Намцы сдается в арен-ду здание магазина площадью **77, 60 кв.м.**

Звонить по тел. 35-72-65

® **СЪЕМКА СВАДЕБ И ТОРЖЕСТВ!**

Желаете запечатлеть семей-ные торжества, свадьбы, юбилеи? Нет ничего проще – позвоните по телефону 42-9-48, 89243660623, 89141077316. Мы приедем и по вашему желанию качественно, профессионально снимем на ви-део и фото с отличным оформле-нием. Также принимаем заказы на имидж-фильмы, музыкальные клипы, семейное фотографирова-ние на дому, перевод из видеокас-сет на цифровые носители, монтаж и запись частных видеосъемок.

® **Продаю а/м Honda StepWGN 1999 г.в. 4ВД, объем двиг. 2 л, 7 мест – 260 т. руб. Торг.**

Тел. 89644242362

Сведения об исполнении бюд-жета, сведения о численности муниципальных служащих и ра-ботников муниципальных учре-ждений МО «Хатырыкский наслег» за 2 квартал

За 2 квартал 2014 года испол-нение бюджета МО «Хатырыкский наслег»:

1. Доходы бюджета составляют 11 685,85488 тыс. руб.;
2. Расходы бюджета составляют 11 413, 64569 тыс. руб.

Численность муниципальных служащих администрации МО «Хатырыкский наслег» составляют 5 человек, фактические затраты на их денежное содержание – 2 127,62005 тыс. руб., численность ра-ботников муниципального бюджет-ного учреждения МБУ ЦД «Сай-дам» составляет 7 человек, фак-тические затраты на их денежное содержание – 1 501,36968 тыс. руб.

Глава МО «Хатырыкский наслег»

Пинигин А.М.

Сведения об исполнении бюд-жета, сведения о численности муниципальных служащих и ра-ботников муниципальных учре-ждений МО «Хатырыкский наслег» за 3 квартал

За 3 квартал 2014 года испол-нение бюджета МО «Хатырыкский наслег»:

1. Доходы бюджета составляют 19 150,64602 тыс. руб.;
2. Расходы бюджета составляют 16 430,07231 тыс. руб.

Численность муниципальных служащих администрации МО «Хатырыкский наслег» составляют 5 человек, фактические зат-раты на их денежное содержание – 2 646,11556 тыс. руб., численность ра-ботников муниципального бюджет-ного учреждения МБУ ЦД «Сай-дам» составляет 7 человек, фак-тические затраты на их денежное содержание – 1 866,91724 тыс. руб.

Глава МО «Хатырыкский наслег»

Пинигин А.М.

за 3 квартал

За 3 квартал 2014 года испол-нение бюджета МО «Хатырыкский наслег»:

1. Доходы бюджета составляют 19 150,64602 тыс. руб.;
2. Расходы бюджета составляют 16 430,07231 тыс. руб.

Численность муниципальных служащих администрации МО «Хатырыкский наслег» составля-ют 5 человек, фактические зат-раты на их денежное содержание – 2 646,11556 тыс. руб., численность ра-ботников муниципального бюджет-ного учреждения МБУ ЦД «Сай-дам» составляет 7 человек, фак-тические затраты на их денежное содержание – 1 866,91724 тыс. руб.

Глава МО «Хатырыкский наслег»

Пинигин А.М.

Саха республикатын Үүнэр көлүөнэтин государственной театра

Сэтинньи 1 күнүгэр, киэһэ 18 чааста, Карло Гольдонни - «ТАПТАЛ ТААБЫРЫННАРА»

Көрдөөх-нардаах, дьээбэлээх-хооболоох комедия
Туруорааччы режиссер – Алек-сандр Титигиров
Туруорааччы художник – Пра-сковья Павлова

Театр уус-уран салайааччы-та – РФ культуратын үтүөлээх үлэһитэ, СР народной артыыһа **АЛЕКСЕЙ ПАВЛОВ**

Кэлин! Сылдьын! Дуоһуйа сынньанын!

Булар сирэ – «Сардаҥа» ки-нотеатр
Билиэт сыаната – 200 солк.

ВНИМАНИЮ ПЛАТЕЛЬЩИКОВ КВАРТИРНОЙ ПЛАТЫ!

ОАО «Намкоммунтеплоэнерго» напоминает населению о необходи-мости погашения задолженности по квартирной плате и за услуги летнего водопровода и объявляет «Прошенье дни» с 23 по 7 ноября 2014 г.

Оплата принимается в кассе ОАО «Намкоммунтеплоэнерго» по адресу: с. Намцы, ул. Чернышев-ского, 14 (гранильный завод) с 08.30 до 17.00, перерыв 13.00-14.00.

Тел. для справок 42-1-95, 41-6-46

«ТӨРҮТ УУ» ТЭРИЛТЭ БИЛЛЭРЭР:

19 литэрэлээх бутыллаах БРААС УУНУ биһигиттэн мэдди атылаһаахха сөп. Атыыга бааллар помпалар, кулердар, ону таһынан скандинавской хаамы торуоскалар.

Кирдээх, саһарбыт уонна хайдылаах баллоннары төттөрү ылбаһыт.

Нам: Чернышевской уул. 6-та, «Олонхо» аты киинэ,

Аппааны: Лена уул. 16-та.

Аадырыска тириэрдии телефоннара: **МГФ-873-73-11, МТС-300-11-70.**

Төрүт уу – Чэгийн турук – Үйлээх олох

® **Продается** магазин с усадьбой – готовый бизнес (прилавки, морозильники, холодильник, весы).

Тел. 89148226370

® Предлагаю услуги инженера-эколога, эколога организации. Разработка и согласование природоохранных проектов (НДС, ПДВ, ЗСО), расчет НВОС и т.д. Цена договорная.

Конт. тел. 89141098026, e-mail: ecology-14@mail.ru

® Услуги профессионального электрика. Быстро, качественно, недорого.

Тел. 89681564133

® **Продаю** Т-Кроун 1995 г.в. 141 кузов – 150 тыс. руб.; УАЗ-31512 не на ходу; ЗИЛ-130 не на ходу; Т-Кроун 1999 г.в. в отличном состоянии. Без пробега по РФ.

Тел. 89142791139

® **Сылгы сиэлин, кутуругун атылаһабын.**

Тел. 25-2-70, 89644168900, 89841184819

® **Продается** 3-хкомн. квартира в 4-хкв. доме с отдельным входом в квартиру через свою территорию. Внутри территории: котельная 3х6, душ, 2 теплицы. Помимо этого имеется огражденная усадьба с надворными постройками: баня, туалет, хотон, гараж, курятник – 970 т.р. Торг.

Тел. 89142348728, 89142898480

® **Продаю** песок речной, горный, кильдямский. Услуги а/м «Камаз».

Тел. 89142874753

® **Продаю** частный дом в с. Намцы. Гараж, баня, газ, свет, летний водопровод.

Тел. 89640761899

® **Обшивка, отделка, строительные работы,** установка пластиковых труб.

Тел. 89148230516

® В кафе «Burger centr» **требуется** повар, кассир. При себе иметь сан. книжку.

Тел. 89142263039

® **Грузовые перевозки** по селу, по городу.

Тел. 89243661967, 89841160270

® **Считать недействительным** утерянное удостоверение «Ветеран труда» на имя Кондакова Сергея Егоровича

® **Продаю:** Лед трактор МТЗ – 2000 руб., дрова-швырок, сухие, трактор МТЗ – 6м3 – 5000 руб.

® **Строим дома,** гаражи, бани из лафета (лиственница) по вашим размерам. Гибкая система скидок, рассрочка, цена договорная.

Тел. 89142344447

Көһнөрүү
Алтынны 22 күнүгэр 143 №-дээх хаһыакка 3-с сирэйгэ тахсыбыт Киһи – киһиэхэ рубликалаах «Сааһырбыт киһи санаам...» Н. Кокорев ыстатыйатыгар 2 абзацка «Арааһа, уончага чугаһыыр сүөһүнү буйуунаттан булбуттаабым» диэн этиини «Арааһа, уончага чугаһыыр сүөһүнү уордарбыһыт быһыылааҕа. Арай, 2 сүөһүнү эрэ буйуунаттан булбуттаабым диэн» – диэн көһнөрөн ааҕаргытыгар.

көрсүө-сэмэй оҕо этэ. Детсадыка, оскуолаҕа сылдьар кэмгэр этиһэр-охсуһар диэни билбэтэҕэ. Оскуолаҕа спортивной күрэхтэһиилэргэ куруутун кыттан миэстэлэһэр этэ. Кылааһын чиһин элбэхтик көмүскээбитэ, общественнай үлэттэн туора турбат этэ. Оҕобут кыра кылаастарга бастаан тустуунан, кэлин улаатан баран боксунан дьарыктанан испитэ. Иккиннэригэр ситиһиилэрдээх, миэстэлээх, грамоталардаах, гитараҕа оонньуурун олус сөбүлүүрэ.

Оҕобут Костик дьэ үлэтин барытын сатыыра, кини онорбута барыта уурбут-туппут курдук тыптап буолара. Оҕо эрдэбиттэн техникаҕа олус сыйһаннаах этэ. Куруутун аҕатыгар, эдийдэригэр массыына онорорго көмөлөһөрө. Аҕатын кытта бултуурун, балыктырын олус сөбүлүүрэ. Убай быһытынан бырааттарын, балтын куруук көрө-истэ сылдьара. Хаһан да кыһыгар диэни билбэт, сэмэйдик күлэн эрэ кэбиһэрэ. Биһиргэ үөрэммит оҕолоругар, табаарыстарыгар куруук холобур буолар дотор-табаарыс этэ.

Күндү таптыыр чыычаахпыт, эн сырдык мөссүөнүг, бу олоххо кылгас кэмнэ кэлин күлүмнээн ааспытын биһиги сүрэхпитигэр куруутун тыыннаах буолуо, хаһан да ханна да буолларбыт куруутун эйигин ахта-саныйы сылдьыахпыт.

Оҕом баарыгар мин Силестээх мас курдук Бөбүтүк сананарым, Ийэ диэн ыгыраргым Күндүтүк истэрим. Кэскиллээҕи эрэ саныырым, Кэрэтик эрэ олоро сатыырым, Дьоллоох олоҕу олорорум. Ыраас халлааны, Күн тахсарын күүтэрим, Үчүгэй эрэ саныырым, Дьоллоох кэмнэр этилэр. Ханна баарый билгин Ол дьоллоох кэмнэрим? Тоҕо минигиттэн куоттун Күнтэ тэнниир киһим?

Ийэтэ, аҕата, биһиргэ төрөөбүт эдьийдэрэ, бырааттара, балтылара



КЭРИЭСТЭБИЛЭР

Бу сыл алтынны 28 күнүгэр биһиги уолбут, убайбыт, бырааптыт Шарин Петр Константинович олоҕун саамай үгэнигэр сылдьан олохтон хомолтолоохтук туораабыта түөрт уон хонуга туолар.

Таптаах киһибит Бүөккэ 1973 с. бэс ыйын 11 күнүгэр Нам улуунун Түбэ нэһилиэгэр элбэх оҕолоох ыал бастагы оҕотунан күн сиригн көрбүтэ. Ыал улахан оҕото буолан төрөппүтүгэр кыра сааһыттан көмөтө элбэх этэ. Оскуолаҕа үчүгэйдик үөрэммитэ. Уһанарын, иллэн кэмгэр балыктыһарын туохтааҕар да ордороро. 8-с кылаас кэнниттэн Бүлүүтээҕи педучилищени бүтэрэн алын сүһүөх учууталын идэтин баһылаабыта. Бу идэтинэн Сунтаарга, Кэбээйигэ, Намга учууталынан, Дьокуускайга детдомна иитээччинэн таһаарылаахтык үлэлээбитэ. Детдом оҕолоро өрүү Түбэҕэ кэлэн сынныанан, ыалдыттатан бараллара. Улаатан хаалбыт оҕолор Бүөккэни «Паапа» диэн ыгыраллара. Бу махтал бэлиэтэ диэн сыаналыыбыт.

Кэлин бырааттара, балтылара аял буолан кинилэр дьиэлэрин аратынаан илээн-саҕалаан тутуспута. Маска сыстаҕас, дьону кытта уопсай тыл булар буолан республикабыт араас мунуугар кини тутуспут объёга сүрдээх элбэх. Аһардас тапталлаах Түбэтигэр кинини санатар туугуулар 10-тан тахса. Бүөккэ бары үлэҕэ барытыгар маастар, ыарахаттартан толук кыһи этэ. Түбэлэртэн бастабынан сыалыһарга быһыт онорон, өрүскэ, күөлгэ илим үтэн элбэх киһини аһаптыта, күндүлээбитэ. Бырааттарыгар, балтыларыгар өрүү өттүк харалаах, кэһиилээх-бэлэхтээх буолара. Элбэх дордоох-атастаах буолан өрүү дьиэтигэр ыалдыт-хоното толору буолааччы.

Үөрэ-көтө, үлэлии-хамсыы сылдьар күндү киһибит эмискэ наһаа да кыһылаахтык күн сириттэн күрэнэн, биһиги сүрэхпитигэр хаһан да оспот бааһы хаалларда. Күндү киһибит, эн ыраас

мөссүөнүг, сырдык мичээрин биһиги сүрэхпитигэр өрүү тыыннаах буолуоҕа.

Ыарахан күммүтүгэр күүскө буолбут бары аймахтарбытыгар, Бүөккэ доротторугар, чугас-билэ дьоммутугар дириг махталбытын тиздэбит. Эһиги бары этэннэ сылдьын, олоххот суолугар өрүү дьол-соргу арыгастаһын, үөрүү-ситиһии тосхойдун.

Ийэтэ, аҕата, бырааттара, балтылара

2014 сыл алтынны 22 күнүгэр күн сиригэр саамай чугас киһибит, Аппааны нэһилиэгин олохтооҕо Иванов Прокопий Васильевич соһумардык ыалдьан биһиги кэжкэбиттэн туораабыта биһир сылын туолла.

Проня 1956 с. сэттинны 3 күнүгэр Евдокия Павловна, Василий Павлович Ивановтар дьэ кэргэттэригэр төрдүс оҕонон күн сиригн көрбүтэ. Ахсыс кылаас кэнниттэн совхозка үлэһитинэн кирибитэ. Армияҕа ынырыллан Иркутскай уобаласка сулууспалаабыта. Сулууспалаан кэлээт, совхозка трактористаабыта. 1984 с. Дьокуускайдаагы суопшардар курстарын бүтэрэн совхозугар суопшарын үлэлээбитэ. Водовозтуу сылдьан чемпион суопшар үрдүк аатын ылбыта. Кыыстаах, уол оҕолоох.

Проня уйан дуһалаах, үөрүннээн, көнө майгылаах этэ. Арыгы испэт, табах гардыбат этэ, ол холобурунан элбэх ыччаты үтүөҕэ-кэрэҕэ, үлэҕэ үөрөспүтэ. Тыаҕа сылдьарын, бултуурун олус сөбүлүүрэ.

Күндү тапталлаах бырааптыт, убайбыт, аҕабыт Прокопий Васильевич, эн сырдык мөссүөнүгүн үйэ-саас тухары умнуохпут суоҕа.

Уола, кыһа, биһиргэ төрөөбүттэрэ, чугас аймахтара

Күндү таптыыр оҕобут, бырааптыт, убайбыт Кривошапкин Константин Юрьевич күн сириттэн соһуччу барбыта алтынны 24 күнүгэр биһир сыла буолла.

Биһиги оҕобут Костик 1996 с. муус устар 30 күнүгэр күн сиригн көрбүтэ. Кыра эрдэбиттэн



Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ
ОТДЕЛЛАР:
редакторы солбууааччы — **41496**, суругу тиһии, хаһыаты тангы — **41332**, бухгалтерия — **41141**, факс — **41141, 41496**.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улуунун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационнай технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральной сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ПН №ТУ14-0216**.
Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтигин, дьэбит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияҕа кирибит суруктар төһөрүллүбэттэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатыһын мэдди биһир буолбат.**

«ЭНСИЭЛИ» - Нам улуунун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэл., Заложной уул. 4.
E-mail: Namtsy41141@mail.ru; editor@namtsy.sakha.ru

ДЛЯ СУБЪЕКТОВ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА!

Администрация МО «Намский улус» объявляет отбор на получение субсидии субъектов малого и среднего предпринимательства на реализацию муниципальной целевой программы «Развитие предпринимательства на МО «Намский улус» на 2014-2016 годы», по мероприятию «Предоставление грантов начинающим субъектам малого предпринимательства».

За информацией и перечнем необходимых документов для участия в отборе обращаться в каб. 305, здание Администрации МО «Намский улус», документы принимаются со дня опубликования в течение 15 рабочих дней, документы, поданные после указанного срока, к рассмотрению не будут допущены.

МАХТАЛ

Бу дьыл алтынны 12 күнүгэр биһиги ийэбит, эбэбит, хос эбэбит, Аҕа дойду Улуу сэриитин ветерана, Ленинград блокадатын героической оборонатын кыттылааҕа, Нам улуунун бочуоттаах гражданина Ядрихинская Татьяна Кондратьевна уһун, ыарахан ыарыыттан күн сириттэн күрэнэн. Ыарахан күннэригэр, ийэбитин атаарар кэммигэр күүс-көмө, өйөбүл буолбут Нам улуунун дьаһалтатыгар, сэрии ветераннарын сэбиэтигэр, ийэбит доҕотторугар, урукку биһиргэ үлэлээбит коллегаларыгар уонна аймахтарбытыгар биһиги дьэ кэргэммит аатыттан барҕа махталбытын тиздэбит.

Улахан махталбытын, дириг ытыктабылбытын тиздэхпитин баҕарабыт «Нам улууһа» МТ баһылыгар Атласов Александр Павловичка, «Ленскэй нэһилиэк» МТ баһылыгар Федоров Павел Львовичка, ыччат уонна дьэ кэргэн политикатын отделы начальнигар Степанова Татьяна Николаевнаҕа, «Ленскэй нэһилиэк» МТ баһылыгар социальнаял попурюостарга солбуулааччыга Олесова Анастасия Егоровнаҕа, Намнаагы культурнай-спортивной комплекс директорыгар Ядрихинская Семен Прокопьевичка. Барҕа махтал тылларын аныыбыт Нам улуунун сэрии ветераннарын сэбиэтин чилиэнэригэр Колесов Василий Алексеевичка, Кривошапкин Иннокентий Захаро-

вичка, Никонов Василий Егоровичка, СР Намнаагы байыаннай комиссариат отделын начальнигар Возный Олег Анатольевичка, эмтээбит үрүн халааттаах аанньалларытыгар Дьяконова Нина Федоровнаҕа, Дмитриева Альбина Андреевнаҕа, Касьянова Александра Иннокентьевнаҕа, аймахтарбытыгар уонна доҕотторбутугар Дьяконова Лидия Ивановнаҕа, Артемьева Ольга Николаевнаҕа, Маркова Надежда Дмитриевнаҕа, Дьяконова Татьяна Тимофеевнаҕа, Николаева Зинаида Ивановнаҕа, Федорова Саргылана Васильевнаҕа о.д.

Махтал буоллун эһиэхэ! Баҕарабыт кытаанах доруобуйаны, үлэтигэр үрдүк ситиһиилэри уонна туох баар кэрэни!

Убаастабылы, махтал кытта оҕолоро, сиэнэрэ, хос сиэнэрэ, хос-хос сиэнэрэ

Балаһан ыйын 23 к. күндү ийэбит Яковлева Пасковья Семеновна күн сириттэн туораабытыгар күүс-көмө буолбут Хатырык нэһилигин дьаһалтатыгар, баһылыгар, Хатырык оскуолатын дьаһалтатыгар, биһиргэ оскуолаҕа үлэлээбит дьүөгэлэригэр, Хатырыкка баар быраатыгар Куличкин Карл Семеновичка, кини дьэ кэргэнигэр, атын аймах-билэ дьоммутугар, Намтан Ноевтар дьэ кэргэннэригэр, курорттан Черепановтар дьэ кэргэннэригэр, туох баар күүс-көмө буолбут дьонго улахан махталбытын тиздэбит.

Оҕолоро

| | |
|--|--|
| <p>Таптыыр бырааптыт, убайбыт КУЛИЧКИН Михаил Михайлович эдэр сааһыгар хомолтолоохтук олохтон туораабытыгар биһиргэ төрөөбүт эдийибитигэр Марианна Гаврильевнаҕа, бырааттарытыгар Ньургунга, Русланга, оботугар Айыынаҕа дириг кутурбаммытын тиздэбит. Аһыгытын тэнгэ үлэстэбит. Кытаатан тулуйуҥ.</p> <p>1 Хомустаахтан Баишевтар, Даниловтар, Башева М.С.</p> | <p>Күндү кыыспытыгар, күтүөпүтүгэр Лия, Ньургун Куличкиннарга, сиэннэригэр, ийэтигэр Марианна Гаврильевнаҕа таптыыр бырааттара, убайдара, уола</p> <p>КУЛИЧКИН Михаил Михайлович эдэр сааһыгар соһумардык күн сириттэн барбытынан дириг кутурбаммытын тиздэбит. Аһыгытын тэнгэ үлэстэбит.</p> <p>Бүлүүттэн Гуляевтар, Николаевтар</p> |
| <p>Күндү бырааптыт, убайбыт, Таастаах нэһилиэгин урукку баһылыга</p> <p>КУЛИЧКИН Михаил Михайлович эмискэ, соһумардык ыалдьан биһиги кэжкэбиттэн туораабытынан санаспыттар Марианна Гаврильевнаҕа, кыһыгар Айыынаҕа, убайыгар Ньургунга, быраатыгар Русланга, кинилэр дьэ кэргэттэригэр дириг кутурбаммытын тиздэбит, аһыгытын тэнгэ үлэстэбит.</p> <p>1 Хомустаахтан: Куличкиннар, Луковцевтар, Архангельскийдар, Бүлүүттэн Куличкиннар</p> | <p>Күндү балтыбыт, күтүөпүтү Лия, Ньургун Куличкиннарга, кинилэр оболоругар, ийэтигэр Марианна Гаврильевнаҕа таптыыр бырааттара, убайдара, уола</p> <p>КУЛИЧКИН Михаил Михайлович эдэр сааһыгар соһумардык барбытыгар дириг кутурбаммытын тиздэбит.</p> <p>Захаровтар, Мохначевскийдар, Колодезниковтар, Афанасьевтар, Румянецтар</p> |
| <p>Чугас аймах дьонугар, истинник саныыр доҕотторугар тапталлаах уоллара, бырааттара, убайдара, доҕордору</p> <p>КУЛИЧКИН Михаил Михайлович соһумардык орто дойдуттан барбытынан дириг кутурбаммытын тиздэбит. Быдан дьылларга быраһаай.</p> <p>Э.Б. Березкины өйүүр бөлөх, штаб үлэһиттэрэ, агитатордар</p> | <p>Убаастыыр аймахтарбытыгар, балтыбытыгар, күтүөпүтүгэр, бырааптытыгар, санаспыттар, оболоругар күндү ийэлэрэ, эбэлэрэ</p> <p>СТЕПАНОВА Мария Семеновна хомолтолоохтук күн сириттэн туораабытынан дириг кутурбаммытын биллэрэбит.</p> <p>Степановтар, Федоровтар, Захаровтар</p> |
| <p>Таастаах нэһилиэгэр 2004-2005 сылларга дьаһалта баһылыгынан үлэлээбит</p> <p>КУЛИЧКИН Михаил Михайлович соһумардык эдэр сааһыгар күн сириттэн туораабытынан кини ийэтигэр Марианна Гаврильевнаҕа, биһиргэ төрөөбүттэригэр Руслан Михайловичка, Ньургун Михайловичка уонна чугас аймахтарыгар, истин доҕотторугар Таастаах олохтоох дьаһалтатын аатыттан дириг кутурбаммытын биллэрэбит. Төрөөбүт түрүт буора сымнаҕас тэлэх, сылаас суорбан буоллун. Быдан дьылларга быраһыай.</p> | <p>Выражаем глубокое соболезнование Нине Федоровне, сестре Лене, по поводу смерти после болезни горячо любимого сына, брата</p> <p>ДЬЯКОНОВА Миши. Скорбим вместе с вами.</p> <p>Одноклассники 9 «в» кл. НВШ, выпуск 1994 г., кл. рук. Гуляева Муса Истиславовна</p> |
| <p>«Нам улууһа» муниципальной тэрилии дьаһалтата, улуус депутаттарын сэбиэтэ Таастаах муниципальной тэрилии дьаһалтатын баһылыгынан таһылан үлэлээбит</p> <p>КУЛИЧКИН Михаил Михайлович хомолтолоохтук өлбүтүнэн чугас дьонугар дириг кутурбаммытын тиздэбит.</p> | <p>Дорогие наши Нина Федоровна и Леночка, примите наше искреннее соболезнование, по поводу кончины горячо любимого сына, брата</p> <p>ДЬЯКОНОВА Михаилла Евгеньевича. Скорбим вместе с вами.</p> <p>Т.И. Трапезникова, И.Н. Трифанов, Н.М., В.Г. Оконешниковы, О.А., В.Н. Новгородовы, А.И., Н.В. Байрак</p> |
| | <p>Врачу терапевту Намской поликлиники Дьяконовой Нине Федоровне, дочери Лене, родным выражаем глубокое соболезнование, в связи со скоростижной кончиной любимого сына, брата, племянника</p> <p>ДЬЯКОНОВА Михаилла Евгеньевича. Скорбим вместе с вами и разделяем горечь утраты.</p> <p>Администрация, профком, коллектив поликлиники ГБУ РС(Я) «Намская ЦРБ»</p> |

«Энсиэли» хаһыат РИС таһылына, таһылына уонна бэчээттир сыһар бэчээттэннэ. **Аадырыһа:** Нам сэл. Заложная уул. N4 Формата А3. Кээмэйэ 2,0 бэчээт. Лиһ **Көһүл сыананан атыыланар Индекс — Р0005.** Тираһа — 1643 Бэчээкэ илии баттаньытын графига — 12:00 ч. 24.10.2014 с. Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 ч. 24.10.2014 с.